

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SəS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 203 (5434) 7 noyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev Bakı Metropoliteninin retro vagonları ilə tanış olub

Üçtərəfli əməkdaşlıq
formatının regional
təhlükəsizlik üçün böyük
əhəmiyyəti var

6

Nazirlər Kabinetində kütləvi
informasiya vasitələri
rəhbərlərinin iştirakı ilə
müşavirə keçirilib

5

"The Jerusalem Post": İlham
Əliyevin strategiyası sayəsində
Azərbaycan qıtələrin tranzit və
logistika habına çevrilib

8

Qətərin "Raya" və "Lusail"
qəzetlərində Azərbaycan
səfirinin Bakı-Tbilisi-Qars dəmir
yoluna dair
müsahibəsi dərc edilib

9

Ölkə üzrə pambıq tədarükü
165 min tonu ölüb

10

Yaddaşlardan silinməyəcək
bəstəkar

12

13

Sinoptiklər xəbərdarlıq
edir: Qar yağacaq

11

Narkotiklərin
hazırlanmasına görə
cazalar dəyişdirilir

16

Gələn il keçiriləcək
Formula-1 Azərbaycan
Qran-Prisinin bilet
satışına start verilib

7 noyabr 2017-ci il

Prezident İlham Əliyev Bakı Metropoliteninin retro vagonları ilə tanış olub

Noyabrin 6-da metronun "İçərişəhər" stansiyasında Bakı Metropoliteninin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar metropolitendə istismar edilmiş retro vagonların bərpadan sonra təqdimatı olub. AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev retro vagonlarla tanış olub.

Xatırladaq ki, 1967-ci il noyabrin 6-da Bakı Metropoliteninin "İçərişəhər" stansiyasından ilk qatar uzunluğu 10 kilometrdən bir qədər az olan xətt üzrə hərəkətə başlayıb. "Sahil", "28 May", "Gənclik" və "Nəriman Nərimanov" stansiyaları həmin xəttin üzərində yerləşirdi. Ulu önder Heydər Əliyevin ister Sovet dövründə, isterse de müstəqillik illərində Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərde iqtisadiyyatın digər sahələrində olduğu kimi, metro da sürətli inkişaf yolu keçib, istismara buraxılan stansiyaların sayı 14-ə, xətərin ümumi uzunluğu isə 22 kilometrə çatdırılıb. "Bakı

"Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Zaur Hüseynov dövlətimizin başçısına retro vagonlar barədə məlumat verdi.

Qeyd edək ki, Mitişi maşınqayırma zavodunda istehsal olunan ilk belə retro vagonlar "A" tipli vagonlar adlandırıldı. Bu vagonlar 1934-cü ilin sonunda hazırlanıb. Həmin vagonlarda oturmaq üçün 52 və ayaq üstə dayanmaq üçün isə 120 yer var idi. Bu tipli vagonlardan biri 1968-ci ildə yol ölçmək üçün Bakıya göndərilib.

Retro tipli digər vagonlar "Q" tipli vagonlar idı. Yeni mühərrilikli vagonlar Qorki xətti üçün nəzərdə tutulduğuna görə "Q" tipli adlandırıldı.

rılırdı. Bu vagonların istismar müddəti 1983-cü ildə başa çatıb.

Təqdimatı olan "E" tipli digər vagonların hazırlanmasına isə 1956-ci ildə başlanılıb. "E" tipli ilk iki sınaq vagonu 1959-cu ilin sonlarında istehsal olunub. Bu tipli vagonlar Sovet İttifaqı dövründə beş şəhərin - Moskva, Leninqrad, Kiyev, Bakı və Tbilisinin metropolitenlərinə göndərilirdi. Bakıya "E" tipli 47 ədəd vagon çatdırılmışdı.

Sonra Prezident İlham Əliyev retro vagonlardan ibarət qatarla "İçərişəhər" stansiyasından "Nəriman Nərimanov" stansiyasına gəldi.

Ardı Səh. 3

Prezident İlham Əliyev Bakı Metropoliteninin retro vagonları ilə tanış olub

Əvvəli Səh. 2

Qeyd edək ki, 2003-cü ildə Bakı Metropoliteni yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. 50 illik yubileyi qeyd edilən Bakı Metropoliteninin hazırda 25 stansiyası, 1 elektrik deposu və 36,6 kilometr uzunluğunda 3 xətt var. "Bakı Metropoliteni Xətlərinin Konseptual Inkişaf Sxemi"ne əsasən gələcəkdə metropolitenin ümumi şəbəkəsi 3 mövcud - Yaşıl, Qırmızı və Bənövşəyi, həmçinin 2 əlavə yeni xətt - Mavi və Sarı xətlər olmaqla 5 xətdən, 76 stansiyadan, 6 elektrik deposundan və 119,1 kilometr metro xəttindən ibarət olacaq. Perspektivdə 51 yeni stansiyanın inşa edilməsi və 84,3 kilometr uzunluğunda metro xəttinin çəkilməsi nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı əsasında 2014-cü ildə Bakı Metropoliteni və "Azertunelmetrotikinti" Səhmdar Cəmiyyətinin yenidən təşkili yolu ilə səhmləri dövlətə məxsus "Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti yaradıldıqdan sonra silsile yeniliklər biri-birini əvəzlədi. Retro vagonlarla tanış olan Prezident İlham Əliyev 50 illik yubileyi münasibətilə Bakı Metropoliteninin kollektivini təbrik etdi, yeni-nəyi uğurlar arzuladı.

Rəsmi xronika

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Amerika Birleşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Trampa başsağlığından gəndərib. Başsağlığında deyilir: "Hörmətli cənab Prezident, Texasda baptist kilsəsinə silahlı hücum nəticəsində çoxsaylı insan telefati və yaralananlar barədə xəber məni son dərəcə sarsıtdı. Bu facieli hadisə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, bütün Amerika xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin üzüntüdə başsağlığı verir, yaralananlara şəfa diləyirəm".

***
Prezident İlham Əliyev Bakı Metropoliteninin bir qrup işçisinin "Öməkdar mühəndis" fəxri adının verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 16 noyabr tarixli 1113 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin sərəncamında olan mənzilləri vətəndaşların güzəştələrə etməsi Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 20 oktyabr tarixli 815-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 506-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 15 fevral tarixli 828 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev Şəmkir şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yeniden qurulması layihəsinin davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birge hökumətlərarası komissiyanın Azərbaycan Respublikası üzrə yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 30 mart tarixli 2070 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 20 oktyabr tarixli 807-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 31 avqust tarixli 115 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 16 noyabr tarixli 1113 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin sərəncamında olan mənzilləri vətəndaşların güzəştələrə etməsi Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev Natiq Ərziman oğlu Əmirovun "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasının sədri təyin edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması haqqında Fərman imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 20 oktyabr tarixli 813-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***
Prezident İlham Əliyev "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 20 oktyabr tarixli 806-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

BTQ Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasındakı dostluğun və qardaşlığın nəticəsidir

Prezident İlham Əliyev: "Üç ölkə bütün sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edirlər, bir-birini dəstəkləyirlər, ölkələrimiz, xalqlarımız üçün önəmli olan, dünya üçün önəmli olan layihələri icra edirlər"

Məlum olduğu kimi, oktyabrın 30-da Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolunun açılışı oldu. Açılmış münasibətlə Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında keçirilən təntənəli mərasim Şərqi və Qərbi mətbuatında, xüsusən də, bu layihənin reallaşmasında maraqlı və iştirakçı ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrində təntənəli bayram, sülhün, dostluğun və qardaşlığın qələbəsi kimi təqdim edildi. Bakıda qardaş dövlətlərin yüksəkən bayraqları isə bu açılış mərasimini, nəinki Şərqi, hətta dünya miqyasında sülhün təntənəsinə çevirdi.

Azerbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Qazaxıstan Respublikasının Baş naziri Bakıstan Saqintayev, Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirişavili, Özbəkistan Respublikasının Baş naziri Abdulla Arıpov, həmçinin, Tacikistan və Türkmenistən respublikalarından nümayənde heyətlərinin mərasimdə iştirak etmələri bu layihənin bütün Şərqi üçün nə dərəcədə önemli olduğunu göstərdi, onun tarixi və strateji əhəmiyyətini dünyaya bəyan etdi. Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolu Avropa ilə Asiyani birləşdirən en qısa və etibarlı yol kimi İpek Yolu tarixinin də yeni sehifəsini açdı.

Azerbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılış mərasimindəki çıxışında bu layihənin yol boyunca yerləşən ölkələrdə ticarət dövriyyəsini və qarşılıqlı sərmayə qoyuluşunu artıracağını, əməkdaşlığı dərinləşdirəcəyini qeyd etdi, onun üç ölkə üçün xüsusi əhəmiyyətini səciyyeləndirdi: "Bu yolu tikintisi Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasındakı dostluğun və qardaşlığın nəticəsidir. Üç ölkə bütün sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edirlər, bir-birini dəstəkləyirlər, ölkələrimiz, xalqlarımız üçün önəmli olan, dünya üçün önəmli olan layihələri icra edirlər".

Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirişavili isə də ölkələrin rəsmilərinin açılış mərasimine dəvət edilməsini birgə baxışların və maraqların nümayişi kimi dəyərləndirdi və qeyd etdi ki, dünyanın bir çox təhlükələrlə üz-üzə dayandığı bir zaman da ölkələrimiz arasında ticari və iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi və sabitliyə xidmət edən layihələrin reallaşması yüksək dəqiqətə layiqdir: "Yeni dəmir yolu marşrutunun tam işe düşməsi ölkələrimizin tranzit və logistik potensialından daha səmərəli istifadə etməyə imkan yaradacaq, regionun nəqliyyat və ticari stansunu möhkəmləndirəcək".

Baş nazir bildirdi ki, Gürcüstan, həmçinin, İpek Yolunun dirçəlişinə və "Bir kəmer - bir yol" layihəsinin reallaşmasına təşəbbüs göstərir, Çin və Avropa ittifaqının ticari tranzit xəritəsində bu marşrutun yeni "Orta dəhliz" rolunu alıqlayır. Bu il

novabrın 28-29-da Tbilisidə Böyük İpek Yoluna həsi olunan yüksək səviyyəli beynəlxalq forumun keçirilməsinin, forumda 40-dan çox ölkənin hökumət və özel sektorun nümayəndələrinin iştirakının nəzarətində Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolunun Gürcüstan üçün necə böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini deməyə əsas verir.

Qazaxıstan Respublikasının Baş naziri Bakıstan Saqintayev isə Avrasiyanın düz mərkəzində yerləşən Qazaxıstanın Avropa ilə Asiya arasında transkontinental daşımaların inkişafı üzrə fəal iş apardığını, Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinin reallaşdırılmasını destəkləyən ilk ölkə olduğunu bildirdi: "Bu qərar Qazaxıstanın və Çinin dəstəyi ilə Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstan tərəfindən 2016-ci ildə qəbul edilib. Bu mühüm qərarın paytaxtımız Astanada qəbul edilməsi bizim üçün rəmzi xarakter daşıyır. Layihə Qazaxıstanın Xəzər infrastrukturunda yük axını layihələrini stimullaşdırır, optimal logistikani formalaşdırır, regionda iqtisadi artımı və ticarəti genişləndirir".

Öz tranzit, nəqliyyat potensialının inkişaf etdirmək və "qızıl köprü" qismində Avrasiyanın qitələrəsəsi sisteminə qoşulmaq Qazaxıstanın strateji vəzifəsidir. Bu məqsədlə həzirdə "Nurlu yol" Dövlət Proqramı reallaşdırılır. Son 9 il ərzində Qazaxıstanın nəqliyyat-logistik sistemine 28 milyard ABŞ dolları həcmində sərmayə yatırılmışdır. Transxəzər Dəhlizinə dəstək məqsədile 1700 kilometr yeni dəmir və 3500 kilometr avtomobil yolları inşa edilmiş, Aktau limanı modernləşdirilmiş, Kurik bərə limanı tikilmişdir. Qazaxıstan Transxəzər istiqamətində optimal marşrutların formalasdırılmasına 10 milyard ABŞ dollarından çox vəsait ayırmışdır. Beləliklə, Cindən, Mərkezi Asiya ölkələrindən, Rusyanın Ural-Sibir regionundan Transxəzər

Dəhlizinə yük axınının en qısa yolu Qazaxıstan tərəfindən təmin edilmişdir. 2020-ci ildək Qazaxıstanın nəqliyyat-logistika sisteminin inkişafına əlavə 8 milyard həcmində investisiyalar yatırılacaq.

Özbəkistan Respublikasının Baş naziri Abdulla Arıpov isə açılış mərasimindəki çıxışında 2016-ci ildə Kamçi yüksək dağ aşırılarından keçən 19 kilometrlik dəmir yolu tuneli ilə Anqreyen Pap Dəmir Yolu Magistralının tikinti layihəsinin başa çatmasının, qarşılıqlı əlverişli və səmərəli nəqliyyat dəhlizlərinin işə salınmasının global iqtisadi inkişaf prosesinde ölkələrimizin uğurlu inqilablaşdırılmasına təkan verəcəyini vurğuladı. Baş nazir onu da qeyd etdi ki, görülən işlər ölkələrimizdən keçən tranzit dəhlizlərinin cəlbediciliyinin artırılmasına, nəqliyyat infrastrukturunun səmərəli işləməsinə və müxtəlif istiqamətlərdə yüksəkliklərin həcmiin artırılmasına imkan yaradacaq, genişmiqyaslı Şərqi-Qərbi Nəqliyyat Dəhlizinin mühüm bəndinə çevriləcək. Beləliklə, Bakı-

Tbilisi-Qars Dəmir Yolu Mərkəzi Asiya ölkələri, bütövlükde qitənin müvafiq hissəsi üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edəcək, Çinə Avropa arasında en qısa dəmir yolu dəhlizinə yaratmağa imkan verəcək. Özbəkistan da bu dəhlizdən fəal istifadə etməkdə və oradan öz xarici ticarət yülərinin daşınma həcmərinin artırılmasına maraqlıdır.

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan isə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunda ilk səfərin reallaşması ilə "Orta dəhliz" layihəsinin önemli mərhələsinin başa çatdığını dedi: "Beləliklə, London'dan Çinə birbaşa dəmir yolu xəttinin qurulduğunu da bəyan edirik".

R.T.Ərdoğan bu layihəni qətiyyətən keçirən tranzit dəhlizlərinin cəlbediciliyinin artırılmasına, nəqliyyat infrastrukturunun səmərəli işləməsinə və müxtəlif istiqamətlərdə yüksəkliklərin həcmiin artırılmasına imkan yaradacaq, genişmiqyaslı Şərqi-Qərbi Nəqliyyat Dəhlizinin mühüm bəndinə çevriləcək. Beləliklə, Bakı-

imza atı bilecəyini diqqətə çatdırıb: "Bu günədək həyata keçirdiyimiz Bakı-Tbilisi-Qars, Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum və TANAP kimi layihələr bundan sonra da edəcəklərimizin təminatıdır" deyən R.Ərdoğan vurğuladı ki, Türkiyədə "Marmaray" sürətli qatar xətlərinin inşası, mövcud dəmir yolu xətlərinin yenilənməsi, İstanbulda inşa edilən və üzərindən dəmir yolu xəttinin də keçəcəyi üçüncü körpüye yatırılan sərmayeler Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolu layihəsinin üstünlüyünü və cəlbədiciliyini artırmağı imkan vermişdir.

Proqnozlara görə, Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolu ilə üçüncü istismar ilində 3-5 milyon, beşinci istismar ilində 6-8 milyon, bundan sonra isə 17 milyon ton yük və ilde 3 milyon sərnişin daşınacaq. Bu dəmir yolu xəttinin işə düşməsi sayəsində Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə mühüm tranzit qovşağına çevrilir. Çin artıq bu xəttə böyük maraqları təsdiq edir, cənubi bu dəmir yolu xətti Transavropa və Transasiya Dəmir Yolu şəbəkələrinin birləşməsində çatışmayan bağlantını tamamlamaqla

Nazirlər Kabinetində kütləvi informasiya vasitələri rəhbərlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib

Müşavirədə qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı ilə bağlı KİV-lərin qarşısında duran vəzifələr müzakirə olunub

Noyabın 6-da Nazirlər Kabinetində Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Əli Əhmədovun yanında kütləvi informasiya vasitələri rəhbərlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, müşavirədə Baş nazirin müavini Əli Əhmədov son illər sürətli inkişaf edən respublika iqtisadiyyatında əldə olunan uğurlardan söz açaraq, yeni iş yerlərinin yaradılması, sahibkarlığın inkişafı və əmək münasibətlərinin daha müasir formada tənzimlənməsi istiqamətində ölkə rəhbərliyinin atdıgi addımların səmərəli nticələr verdiyini vurğulayıb.

Daha sonra cəmiyyətdə maarifləndirmə işlərinin aparılmasında mətbuatın xüsusi rolunu qeyd edən Əli Əhmədov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 9 oktyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı"nda nezərdə tutulmuş məlumatlandırma və təbliğat işlərinin təşkili ilə əlaqədar kütləvi informasiya vasitələrinin qarşısında duran vəzifələr barede danışılın. Müzakirələr zamanı Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş Tədbirlər Planı ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb, görüləcək işlərə dair təklif və tövsiyələr bildirilib.

"YAP və müasir Azərbaycan gəncliyi: nailiyyətlər və perspektivlər" mövzusunda "dəyirmi masa" keçirilib

Noyabın 6-da Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Səbail rayon təşkilatının qərargahında "YAP və müasir Azərbaycan gəncliyi: nailiyyətlər və perspektivlər" mövzusunda "dəyirmi masa" keçirilib. AZERTAC xəber verir ki, tədbirdə YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Şəmsəddin Hacıev çıxış

edərək partiyanın yaranmasından ötən 25 ilə əldə olunan uğurlardan və ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət gəncləri siyasetindən danışıb. Bildirilər ki, partiyanın yaradıcı, ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycan gəncliyinə daim böyük diqqət yetirib. Dahi rəhbərin zəngin dövlətçilik fealiyyətində gənclər siyaseti her zaman xüsusi yer tutub. Ulu Öndər hakimiyyətdə olduğunda hər iki dövrde Azərbaycan gənclərinin müasir tələblərə cavab verən, inkişaf etmiş, yüksək intellektli qüvvə kimi formalasması üçün çalışıb. Məhz ulu Öndər Heydər Əliyevin Fərmanı ilə 1994-cü ilde Gənclər və İdman Nazirliyi yaradılıb. 1996-ci il fevralın 2-də müstəqil Azərbaycan gənclərinin ilk forumu keçirilib. 1997-ci il fevralın 1-də forumun ildönümü münasibətələ gənclərin bir qrupunu qəbul edən ümummilli lider Heydər Əliyev "2 fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü"nun elan edilməsi haqqında" Sərəncam imzalayıb. Bundan sonra MDB məkanında və Şərqi Avropa ölkələri arasında ilk dəfə olaraq, məhz Azərbaycanda Gənclər Günü dövlət səviyyəsində qeyd olunmağa başlanıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, ümummilli lider Heydər Əliyev yalnız dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin qurucusu deyil, eyni zamanda, gənclər sahəsində dövlət siyasetinin yeni forma və cəalarla zənginləşməsinin, milli mənəvi əsaslarla söykənən gənclər siyasetinin qurucusudur. Bu gün ölkəmizin sürətli iqtisadi inkişaf yoluna qədəm qoyması məhz Ulu Öndərin düşünülmüş siyasetinin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla həyata keçirilmesinin nəticəsidir. Dövlətimizin başçısının uzaqqorənliklə realaşdırıldığı bu siyasetin həyata keçirilməsində gənclərin də üzərinə mühüm vəzifələr düşür.

Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü uğurlu siyaset neticəsində regionun lider dövlətinə çevrilən Azərbaycanın qazandığı uğurlardan, ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələr dən danışan Ş.Hacıev bildirib: "1994-cü il sentyabrın 20-də ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə "Ösrin müqaviləsi"nin imzalanması Azərbaycanın yeni neft stratejiyasının başlanğıcı sayılır, bu il sentyabrın 14-də Bakıda imzalanan "Azəri-Çıraq-Güneşli" yataqlarının birgə işlənməsinə dair saziş bu stratejiyanın Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini göstərir. Yeni sazişle "Azəri-Çıraq-Güneşli"nə 2050-ci ilədək çıxarılaçq neftdən gələn gelirler ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafını daşıda da sürətləndirəcək. Bundan başqa, bu il oktyabrın 30-da açılışı olan və dəmir İpək Yolu adlandırılın Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu da Azərbaycanın inkişafına öz töhfəsini verəcək. Bu dəmir yolu təkcə iqtisadi deyil, hem də geostrateji əhəmiyyət daşıyır. Bütün bu irimiqyaslı layihələr məhz Azərbaycan dövlətinin və xalqının, o cümlədən gənclərimizin işqli sabahına hesablanıb. YAP Səbail rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri Rəşad Fərəcov bildirib ki, sabitlik diyarı kimi tanınan Azərbaycan uğurları ilə beynəlxalq aləmin diqqətini cəlb edir. Bu uğurlar gənclərimizdə böyük qürur hissi yaradır, onların daha səyələ çalışımlarına stimul verir. Azərbaycan gəncləri ümummilli lider Heydər Əliyev siyasetinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi neticəsində ölkəmizin dinamik inkişafının davamlılığını təmin etmek üçün üzərlərinə düşən vəzifələri yüksək səviyyədə yerinə yetirməyə çalışırlar. Diger çıxışlarında da əsası ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasetinin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam və inkişaf etdirilməsi sayəsində əldə olunan nailiyyətlərdən danışılıb. Qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə reallaşdırılan siyaset Azərbaycanı daha da qüdrətləndirmək, gücləndirmək, müasirleşdirmək məqsədində xidmet edir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən uğurlu dövlət siyaseti və əldə olunan nailiyyətlər Azərbaycan gəncliyini daha səyələ çalışımağa ruhlandıır.

"L'Opinione" qəzeti Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Qafqazda əməkdaşlıq dəhlizi adlandırıb

L'Opinione delle Libertà

OPINIONETV SFOGGLA IL PDF IN EDICOLA OPINIONEVENTI TRIBUNALE DREYFUS

HOME EDITORIALI POLITICA ECONOMIA ESTERI CULTURA WEB HI-TECH SOCIETÀ

BAKU-TBILISI-KARS: NUOVI ORIZZONTI EURASIATICI

di Andrea Marcigliano (*)

04 novembre 2017

BAKU-TBILISI-KARS: NUOVI ORIZZONTI EURASIATICI

La nuova Via della Seta si è arricchita, con buona pace di tutti gli scettici che ne avevano decretato la difficile realizzabilità, di un nuovo, fondamentale, tassello. Si tratta della linea ferroviaria Baku-Tbilisi-Kars, inaugurata nei giorni scorsi dal presidente dell'Azerbaigian İlham Aliyev insieme al collega turco Recep Tayyip Erdogan e alla presenza dei Primi Ministri di Georgia, Kazakistan e Uzbekistan e dei ministri del Tagikistan e del Turkmenistan. Un'opera la cui importanza si può cogliere soltanto dando un'occhiata ai dati: 846 chilometri, 504 dei quali in territorio azero, con la capacità di veicolare 3-5 milioni di tonnellate di merci in tre anni, che doverebbero salire a 5-6 al quinto anno con l'obiettivo di giungere a 7 milioni di passeggeri e 17 milioni di tonnellate di merci.

Italianian "L'Opinione" qəzetində "Il Nodo di Gordio" beyin mərkəzinin baş tədqiqatçısı Andrea Marçiglianonun müəllifi olduğu "Bakı-Tbilisi-Qars: yeni Avrasiya üfüqləri" başlılı məqalədə dərc olunub. Yazida yenice istifadəye vərilmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, onun region ölçələri üçün əhəmiyyəti, Böyük İpək Yolunun reallaşması istiqamətində verdiyi töhfələrdən söz açılır. Yeni dəmir yolu texniki göstəriciləri barədə danişan müəllif onun iqtisadi faydası ile ya-naşı, strateji və geosiyasi əhəmiyyətə malik olduğunu da bildirir. AZERTAC xəber verir ki, tədqiqatçı Andrea Marçigliano Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin fikirlərinə istinad edərək, bu infrastrukturun neft-qaz və nəqliyyat sahəsində həyata keçirilən digər irimiqyaslı layihələri birləşdirəcəyini, həmçinin Ələt Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının əhəmiyyətini daha da artıracağına və bütün bunların Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstan arasında dostluq və qardaşlıq əməkdaşlıqlarının mövcudluğunu sübut etdiyini vurğulayıb.

Müəllif bu üç ölkə arasındaki əməkdaşlıların keçmiş SSRİ-nin süqut etməsindən sonra dönyanın ən zəngin bölgələrindən biri olan Qafqaz regionunda baş qaldıran və regionun inkişafını lengidən millətçilik, gərginlik və separatçılıq kimi problemlərin həlli üçün açar rolu oynadığını bildirərək, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu da regionda sülh, sabitlik və firavanlığın bərpa olunması istiqamətində yeni geosiyasi ox olduğunu qeyd edir. Məqalədə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tikintisi haqqında məlumat verilərək bildirilər ki, Ermenistan tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin işğalı neticəsində Ermenistan ərazisine qədər uzanan dəmir yolu fəaliyyətini dayandırıldıqdan sonra 1993-cü ildə ilk dəfə olaraq ideya kimi irəli sürürlüb. Bu yolu tikintisi üçün yalnız 2007-ci ildə Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye dövlət başçılarının Tbilisidə keçirilmiş görüşü zamanı qərar verilib və onun həyata keçirilməsi üçün saziş imzalanıb. Yeni dəmir yolu maliyyələşdirilməsi isə tam olaraq Azərbaycan və Türkiye tərəfindən həyata keçirilib.

Yazar Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstanın müxtəlif sahələrdə həyata keçirdikləri coxsayılı təşəbbüs və layihələrlə birgə Qafqazda əməkdaşlıq dəhlizi adlandırıb. Ermənistandan Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasetinə görə yeni dəmir yolu手段 from the article.

Müəllif bu üç ölkə arasındaki əməkdaşlıların keçmiş SSRİ-nin süqut etməsindən sonra dönyanın ən zəngin bölgələrindən biri olan Qafqaz regionunda baş qaldıran və regionun inkişafını lengidən millətçilik, gərginlik və separatçılıq kimi problemlərin həlli üçün açar rolu oynadığını bildirərək, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu da regionda sülh, sabitlik və firavanlığın bərpa olunması istiqamətində yeni geosiyasi ox olduğunu qeyd edir. Məqalədə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tikintisi haqqında məlumat verilərək bildirilər ki, Ermenistan tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin işğalı neticəsində Ermenistan ərazisine qədər uzanan dəmir yolu fəaliyyətini dayandırıldıqdan sonra 1993-cü ildə ilk dəfə olaraq ideya kimi irəli sürürlüb. Bu yolu tikintisi üçün yalnız 2007-ci ildə Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye dövlət başçılarının Tbilisidə keçirilmiş görüşü zamanı qərar verilib və onun həyata keçirilməsi üçün saziş imzalanıb. Yeni dəmir yolu maliyyələşdirilməsi isə tam olaraq Azərbaycan və Türkiye tərəfindən həyata keçirilib.

Yazar Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstanın müxtəlif sahələrdə həyata keçirdikləri coxsayılı təşəbbüs və layihələrlə birgə Qafqazda əməkdaşlıq dəhlizi adlandırıb. Ermənistandan Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasetinə görə yeni dəmir yolu手段 from the article.

Üçtərəfli əməkdaşlıq formatının regional təhlükəsizlik üçün böyük əhəmiyyəti var

Prezident
İlham Əliyev:
“Azərbaycan
dünyada yeganə
ölkədir ki, onun
həm Rusiya ilə,
həm İranla quru sərhədi var
və bu coğrafi
yerləşmə, əlbəttə, diktə edir
ki, biz bütün sahələrdə
çox uğurlu əməkdaşlıq edək”

Bu gün Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminde əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasına, qlobal məsələlər, Avropanın enerji təhlükəsizliyinə öz töhfəsini verən fəal aktor və regional güc kimi qəbul edilməkdədir. Həmçinin, Azərbaycanın Qərb və Şərqi sivilizasiyaları, eyni zamanda, Şimal və Cənub arasında dəhliz rolu oynaması əhəmiyyətli ölkə kimli onun nüfuzunu ortaya qoyur. Əlbəttə ki, Azərbaycanın bu cür nailiyətlərinin praqmatik və rasional xərici siyaset kursu nəticəsində əldə olunduğu da hər kəsa bəlliidir. Azərbaycan ayrı-ayrı xərici dövlətlərlə, o cümlədən, qonşu ölkələrlə ikitərəfli münasibətlərinə xüsusi əhəmiyyət verir. Regionda qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı əsaslanan tərəfdəşliq siyasetini seçən Azərbaycan münasibətləri məhrəban qonşuluq, bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq, hüquq bərabərliyi, qarşılıqlı hörmət və səmərəli əməkdaşlıq prinsipləri əsasında qurmağa çalışır. Noyabrın 1-də Tehranda keçirilən Azərbaycan, İran və Rusiya prezidentlərinin üçtərəfli Zirvə görüşü də bunu təsdiq edir.

Xüsusi məqam kimi, qeyd edək ki, bu əməkdaşlığın yeni formatının əsası Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ötən ilin avqustunda Bakıda qoyulub. Tarixdə, ilk dəfə olaraq, Azərbaycan, İran və Rusiya prezidentlərinin üçtərəfli görüşü keçirildi. Bu görüşdə ölkələr arasında ticari əlaqələr, "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Neqliyyat Dəhlizinin

inşası və Xəzərin statusu ilə bağlı məsələlər əsas müzakirə mövzusu oldu. Azərbaycan, Rusiya və İran prezidentlərinin Zirvə görüşünün yekun deklarasiyası imzalandı. Azərbaycanın təşəbbüsü və üç dövlət başçısının iştiraki ilə Cənubdan Şimala qədər böyük bir nəqliyyat dəhlizinin qurulması barədə razılığa gəlindi. Regional əməkdaşlıqla yeni təkan verən birinci Zirvə görüşü, ilk növbədə, bölgədə təhlükəsizliyin, sabitliyin və iqtisadi inkişafın təmin olunmasına xidmet edərək, iqtisadi əməkdaşlığın daha yüksək səviyyəyə qaldırılması üçün yaxşı imkan yaratdır.

Tehranda keçirilən ikinci Zirvə görüşündə də dövlət başçıları çox mühüm məsələləri müzakirə etdilər. Dövlət başçıları, ilk olaraq üç ölkə arasında tranzit potensialının daha da genişləndirilməsi, Asiya ilə Avropa arasında olverişli tranzit imkanlarının yaradılması istiqamətində müzakirələr aparıblar. Eləcə də, avtomobil yolları və dəniz nəqliyyatı sahəsində də əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələləri müzakirə mövzusu olub.

Iqtisadi sahədə üç ölkənin əlaqələrinin daha da gücləndirilməsi ilə bağlı qərar qəbul edən prezidentlər, həmçinin, yaşıl gömrük zonasının yaradılmasını və vahid gömrük standartlarının tətbiq edilmesini məqsədə uyğun hesab ediblər. Bununla yanaşı, Zirvə görüşündə bankçılıq sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi və milli valyutadan istifadə olunması məsələsinə toxunulub. İran ilə Azərbaycan, İran ilə Rusiya, eləcə də, üç ölkənin bir-biri ilə ikitərəfli və üçtərəfli ticari mübadilələrde özlərinin milli valyutalarından istifadə imkanları müzakirə edilib. Sonda dövlət başçıları Zirvə görüşünün Birgə Bəyannaməsini imzalayıblar.

Zirvə görüşündə çıxış edən Prezident

İlham Əliyev deyib ki, üçtərəfli format iqtisadi əməkdaşlığının daha yüksək səviyyəyə qaldırılması üçün yaxşı imkan yaradıb. Ticarət dövriyyəsinin artırılması, qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu gündəlikdə olan vacib məsələlərdəndir: "Üçtərəfli əməkdaşlıq formatının regional təhlükəsizlik üçün böyük əhəmiyyəti var. Hesab edirəm ki, bizim uğurlu əməkdaşlığımız regionda sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin edilməsində çox mühüm rol oynayır. Əlbəttə, bizi birləşdirən bir çox iqtisadi infrastruktur layihələridir ki, Prezident Ruhani bu barədə öz çıxışında söylədi. Azərbaycan dünyada yegane ölkədir ki, onun həm Rusiya ilə, həm də İranla quru sərhədi var və bu coğrafi yerləşmə, əlbəttə, diktə edir ki, biz bütün sahələrdə çox uğurlu əməkdaşlıq edək".

Qeyd edək ki, bu gün üç ölkə neft-qaz sahəsində də uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirir. Həmçinin, üç ölkə arasında elektroenergetika sahəsində də əməkdaşlıq inkişaf edir. Azərbaycan həm İran, həm də Rusiya ilə öz enerji xəllərini birləşdirib. Azərbaycanın və Rusyanın enerji sistemləri paralel iş rejimində fəaliyyət göstərir. İki ölkənin enerji sistemlərini "Xaçmaz-Dərbənd" və "Yalama" elektrik verilişi xəlləri birləşdirir. İran-Azərbaycan enerji sistemlərini isə "İmişli-Parsabad" elektrik xəlləri birləşdirib. Araz çayında Ordubad və Marazad su-elektrik stansiyalarının tikintisi haqqında imzalanmış saziş qüvvəyə minmiş və icra edilir. Ordubad Su-Elektrik Stansiyasının tikintisi uğurla gedir. Nəqliyyat sektorunda üçtərəfli əməkdaşlıq yaxşı nəticələr verir. Bu il Azərbaycan öz dəmir yolu İran sərhədine qədər inşa edib. Azərbaycan Astara çayı üzərində 82 metr uzunluğunda dəmir yolu köprüsü tikərek, istifadəyə verib. Bundan əla-

və, İran ərazisində 1,4 kilometr yol və terminallar tikilməsi üçün 35 hektarlıq ərazi Azərbaycan tərəfindən uzunmüddətli icarəyə götürülüb.

Bununla yanaşı, keçən Zirvə görüşündən ötən dövr ərzində çox önemli hadisələr baş verib. Cəmi bir ildən bir qədər çox vaxt keçməsine baxmayaraq, ötən il əldə edilmiş razılaşmalar həyatda öz əksini tapır. Azərbaycanın Rusiya ilə bu il ticaret dövriyyəsi 60 faizdən, İranla isə 30 faizdən çox artıb. Keçən il İran-Azərbaycan ticaret dövriyyəsi isə 70 faiz yüksəlib. Bu, ilk növbədə, üç ölkə arasında səmimi dostluq münasibətlərinin mövcudluğunu təsdiqləyir.

Bu il, həmçinin, üç ölkə arasında dəmir yollarında daşınma tarifləri razılışdırılıb və Azərbaycan-Rusya sərhədindən Azərbaycan-İran sərhədine qədər dəmir yolu istismara tam hazır vəziyyətə getirilib.

Bir sözlə, bu gün regional əməkdaşlığın gücləndirilməsi üçün böyük işlər görən Azərbaycan dövləti həm də qlobal enerji layihələrinin təşəbbüskarıdır. Bu isə geniş regional əməkdaşlıq öz töhfəsini verir. Beynəlxalq münasibətlər sisteminin suveren akторu olan Azərbaycanın dinamik inkişafının əsasında səmərəli iqtisadi-siyasi kurs dayanır. Cənubi Qafqaz geosiyasi məkanının lideri olan Azərbaycanın iştiraki ilə regional miqyaslı və qlobal xarakterli strateji layihələrin reallaşdırılması, eləcə də, ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun daha da artması, ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrin möhkəmlənməsi, bu kontekstdə xüsusi olaraq qeyd edilməlidir. Bütün bunlar Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemindəki öncül və vacib yerde dayandığına işaretdir.

"Ses" Analitik Grupu

Elmar Məmmədyarov İsveç parlamentinin birinci vitse-spikeri ilə görüşüb

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov İsveç Kralığına səfəri çərçivəsində bu ölkənin parlamentinin birinci vitse-spikeri xanım Eva Thalen Finne ilə görüşüb.

AZERTAC xəber verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə İsveç parlamenti arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilmesi yolları haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. Bu xüsusda, parlament diplomatiyasının və parlament nümayəndə heyətlərinin qarşılıqlı mübadiləsinin ikitərəflı münasibətlərin inkişafında mühüm rol ola biləcək bildirilib. Söhbət zamanı 2017-ci ilin Azərbaycan və İsveç arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25 illiyi ilə əlamətdar olduğu qeyd olunub və bu müddət ərzində ölkələrimiz arasında dostluq və qarşılıqlı anlaşmaya əsaslanan siyasi dialoğun formalasdığı vurğulanıb.

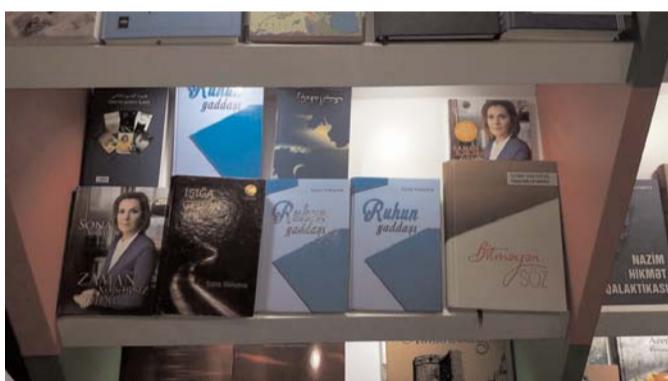
Elmar Məmmədyarov Azərbaycanın

regionda rolu, ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən irimiqyaslı nəqliyyat-infrastruktur və enerji layihələri bərdə həmsəhətə məlumat verib, Cənubi Asiya ilə Şimalı Avropanı birləşdirən Şimal-Cənub demir yolu xəttindən İsveçin də faydalana bileyəcəyi diqqətə çatdırıb. İqtisadi münasibətlərə gəldikdə isə tərəflər İsveç şirkətlərinin Azərbaycanda fəaliyyətini təqdir edərək qarşılıqlı sərmayelə-

rin artırılmasının vacibliyini qeyd ediblər. Tərəflər iki ölkə arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin gücləndirilməsi, o cümlədən ticaret dövriyyəsinin artırılması üçün geniş potensialın olduğunu vurgulayıblar. Söhbət zamanı Azərbaycanın dirlərarası və mədəniyyətlərə rəsədi dialogun teşviqində oynadığı rola da toxunulub. Görüşdə qarşılıqlı maraq kəsb edən digər məsələlər barəsində fikir mübadiləsi aparılıb.

"Kaspi nəşrləri" İstanbuldakı kitab sərgisində böyük maraqla qarşılanıb

Istanbulun TÜYAP sərgi mərkəzindəki 36-ci Türkiye Beynəlxalq Kitab Sərgisi çərçivəsində Azərbaycan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkil etdiyi milli pavilyonda sərgilənən "Kaspi nəşrləri" oxucular tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

"Kaspi" qəzetinin ədəbiyyat versiyasının redaktoru Fərid Hüseyn AZERTAC-a bildirib ki, sərgide "Kaspi" qəzetinin və Kaspi Təhsil Şirkətinin birgə həyata keçirdikləri "Azərbaycan ədəbiyyatını tanıdaq!" devizi altında Türkiyədə "Araz yığmılığı" və digər mətbəələr tərəfindən türkçə, İraqda ərəb dillərində, eləcə də İran İslam Respublikasında ərəb qrafiklər Azərbaycan əlifbasında və fars dilində,

həmçinin ölkəmizdə ana dilimizdə çap olunan nəşrlər sərgilənib. Kitabların əksəriyyəti ziyanatçılara hədiyyə olunub. Bundan başqa, Türkiyənin tanınmış yayan evləri neşriyyat işlərində əməkdaşlıq etmək üçün müraciət ediblər.

**Sabir Şahtaxtı
AZERTAC-in xüsusi müxbiri
İstanbul**

ABŞ-in "Forum" jurnalında "Azərbaycan: ümid, müxtəliflik, tolerantlıq və imkanlar diyarı" adlı məqalə dərc olunub

Amerikada geniş oxucu kütləsinə malik, ABŞ-dakı Xarici Konsulların Federal Assosiasiyyası tərəfindən nəşr olunan "Forum" jurnalının 2017-ci ilin payız buraxılışında "Azərbaycan: ümid, müxtəliflik, tolerantlıq və imkanlar diyarı" (Azerbaijan: Land of Hope, Diversity, Tolerance and Opportunity) adlı məqalə dərc olunub.

AZERTAC xəber verir ki, ölkəmizin Los-Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayevin müəllifi olduğu, Bakının və digər gözel diyarlarımızın rəngarəng şəkilləri ilə əhatə olunan məqalədə Azərbaycanda mövcud olan multikulturalizm və tolerantlıq ənənələri haqqında geniş məlumat verilir, müsəlmanların, yəhudilərin və xristianların, eləcə də şie və sünnilərin dinc yanaşı və sülh şəraitində yaşadıqları, bu müxtəliflik və harmoniyanın ölkəmizdə çiçəklənməkdə davam etdiyi bildirilir.

N.Ağayev Azərbaycanın zəngin mədəniyyəti və incəsəneti haqqında məlumat verərək, müsəlman dünyasında ilk opera (1908), operetta (1913) və baletin (1940) ölkəmizdə səhnəyə qoyulduğunu diqqətə çatdırıb. Milli musiqi və rəqslerimizdən danışan baş konsul onların Azərbaycanın musiqi ərsası yer tutduqlarını və qədim tarixə malik olduğunu bildirir. Diplomat Azərbaycan müğəminin əsrrəngizliyindən bəhs edərək, balabanda ifa edilmiş müğəmimizin dünya musiqi incilərində biri kimi 1977-ci ildə NASA tərəfindən "Voyager" kosmik uçuş aparatına bərkidilmiş "Qızıl Val" a daxil edildiyini vurğulayır.

2017-ci ilin mayında baş konsulluğun təşkilatçılığı ilə Kaliforniyanın Los-Anceles və San Dieqo şəhərlərində keçirilən, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümüne həsr olunan, tanınmış Azərbaycan müziqilərinin ifasında müğəmlərimiz, opera musiqimiz və milli rəqslerimiz ifasından ibarət möhtəşəm konsertlər bərdə dañışan N.Ağayev bu zəngin mədəni ərsin 3500-dən artıq kaliforniyalıda dərin iz buraxdığını və tamaşaçıları Kaliforniyadan Qafqaz dağlarının etəklərinə və Xəzər dənizi sahilərindəki Odlar Yurduna götürdüyüünü bildirir. Sonda baş konsul Azərbaycanın mələtlərəsi və dinlərəsi sülh, harmoniya, qarşılıqlı anlaşma və tolerantlıq modelinin dönyanın başqa yerlərində də tətbiq oluna-

Azerbaijan: Land of Hope, Diversity, Tolerance & Opportunity

By Nəsimi Ağayev

Council General of Azerbaijan to the Western United States

WHEN ONE THINKS OF AZERBAIJAN, it is often oil and gas reserves that come to mind. While such activities have contributed to a quickly growing economy, the true wealth of Azerbaijan is in its people and their resultant practice of interfaith tolerance and commitment to upholding the principles of democracy and freedom. Azerbaijan, the Land of Fire, has existed as a crossroads of civilization that has contributed to a rich, cultural

narrative as complex and beautiful as the cultures it is also known for.

CULTURE OF TOLERANCE

Within the borders of Azerbaijan, Muslim, Jews, and Christians live together by side in harmony. This small oasis, peaceful in a sea of religious strife, is Muslim country is a trademark of Azerbaijani identity.

The Flame Architecture of Azerbaijan's Capital, Baku

Ə.Kərimli
facebook
xəstəsidir

Rəfiqə

Kimsəyə sərr deyil ki, AXCP sədri Ə.Kərimli bütün fəaliyyətini insanların zəhləsini tökməyə yönəldib. Xüsusi, facebookda, kompüter qarşısında oturan bir partiya sədrinin yersiz çıxışları və sosial şəbəkədəki adamlarının onun figirlərini "like" (bəyənmə) etməsi bir çoxlara onun qeyri-ciddi fərd olması qənaəetini yaradır.

Son günler prezident seçkiləri ərefəsi bütün fəaliyyətini ona yönəldib ki, mitinq keçirməkə Azərbaycanda siyasi sabitlik pozulsun. Hər şeydə öz xeyrini güdən Ə.Kərimli hər hansı bir aksiya və ya mitinq kçirse belə, onun dəstəsinin üzvləri və onların ailə üzvlərindən başqa kimse orada olmayaçaq. Yəni kütüvi şəkildə bu mitinq keçirmək meydandövründə qaldı. Azərbaycan xalqı və ictimai rayda yaxşı bilir ki, Ə.Kərimlinin əsl niyyəti başqadır. Bu fərd ona görə hay-haray qaldırır ki, görsün xalqı indiki vəziyyətdə ona dəstək verəcək, ya yox. Bir mənəli şəkildə, deyə bilərik ki, Azərbaycan xalqının böyük əksəriyyəti Ə.Kərimlinin xəyanətkar olduğunu, Vətən maraqlarını satmaqla məşğul olduğunu dərk edir.

Ə.Kərimli özünü mənə oxşada bilar" - stilist Samiraldo

Bu yerde vaxtilə AXCP-nin funksioneri olmuş Şahin Həsənlinin olduqca ciddi iddialara söykənən məqələsini oxucların diqqətinə çatdırmaq yerinə düşər. Məqələdə qeyd edilir ki, Ə.Kərimlini uzun müddət tanıyan cəbhəçi kimi onun insanlardan öz məqsədləri üçün istifadə edərək, sonradan yararsız əşya kimi tullamasının, şəxsi maraqlarının təmini məqsədilə partiya liderləri arasında intriqaya yaratmasına, dediyi fikirlərə alternativ fikirlər söyləyən şəxslər qısqanc yanaşmasının, uzun müddət kin saxlamasının və AXCP üzvləri ile məhərətlə manipulyasiya etməsinin şahidi olub. Məqələdə diqqət çəkən digər məqəm Ə.Kərimlinin stilist Samiraldo ile müşqayısə olunmasıdır: "Cəmiyyət arasında nüfuzunuzun göstəricisi kimi facebookda videolarınıza baxış sayıları, səhifənin izleyicilərinin və rəy bildirənlərinin sayına onəm verərək, digər siyasetçilərin "like" lərinini saymaq xəstəliyinə düberələndən, daha çox "like" və izleyici yığınların paxılığını çəkdiyinizi hamimiz bilirik. O, mənmişlə yanaşsaq, stilist-modelyər Samiraldoon sizdən daha nüfuzlu şəxs olduğu və cəmiyyətimin ona rəğbet bəslədiyi qənaəetinə gələ bilərik".

Ə.Kərimli-Samiraldo benzətməsi sosial şəbəkələrdə farqlı müzakirələrə yol açıb. Adı siyasi qalmaqla çəkilən tanınmış stilist Ə.Kərimlini tanımadığını və bele bir siyasetçinin varlığından xəbərsiz olduğunu deyib: "Ə.Kərimli kimdir? Təze çıxıb? Nə işlə məşğul olur, bilmirəm. Şou-biznesdə olsayıdı, tanıydıram. Müxalifdən heç kimi tanıdım. Ümumiyyətlə, maraqlanıram. Yəqin bu səbəbdən, Ə.Kərimlini tanıdım. Amma o, istəyirse özünü Samiraldoa oxşada bilər. Seçim onundur, mənim nəyime lazımdır. İnsan insana oxşaya bilər. Təki mən ona oxşamayım".

Göründüyü kimi, bu adam bütün diqqəti özünə cəlb etmək isteyir. Əsas məqsədi cəmiyyətin diqqətini özünə cəlb etməkdir. Bu, onun köhnə peşəsidir. O, stəkanda firtina görüntüsünü yaratmağa cəhd edir. Bilərkəndə Ə.Kərimli C.Həsənliyə tapşırıb ki, bu cür xəber yay və sonra da təkzib verək ki, bu, texribatdır. Bu vasiti ilə mitinqə gelənlərin sayını artıracağını güman edir.

Əslində, bu kimi hallarda nəzəre çarpan və aradan Ə.Kərimlinin daha da ucuzlaşması, hətta o özünü auksiona çıxararsa belə, ona uzağı bir-iki sentənə artıq pul verən olmayacağı halda, yenə də satılmağa hazır olar. Axı xəmiri elə yoğrulub.

Qerb üçün BUMERANQ!

MƏTLƏB
Metlebsalayev@mail.ru

El-oba arasında gözəl bir söz var: deyir, "nə tö-kərsən aşına, o da çıxar qaşığına." Ağlılı və ol-duqca məntiqli ifadədir. Həm də 100 illərdir ki, sınaqdan çıxıb gəlir bu ifadə. Hansı sahədə deyirsən, o sahəyə aid ediləcək məsəldir. Ağlılı adamlar yaxşı bilirlər ki, bu dünyada edəcəyin hər əməl, gec-tez qarşına çıxacaq bir hesabatdır. Ləp sən də olmasan bu dünyada, səndən sonra gələnlər sənin "səpdiklə-rini yığacaqlar" öz həyatlarında. Bunun alternativi yoxdur!

Görürsən, kiminse həyatında, nəslində-nəcabətində ardarda xoşagelməzliliklər baş verir, bədbəxtliklər yaşanır, o saat deyirlər ki, "yəqin ata-babaları nə vaxtsa pis əməllər törədiblər ki, indi cəzasını balaları çekir.". Doğrudan da, eledir. Bu dünyada her şey, sözün əsl mənasında, BUMERANQ kimidir. Nə edəcəksənə, gec-tez sənə, səndən sonrakılara qayıdaqça. Bunun başqa alternativ yolu yoxdur...

İndi keçək Şərqdəki bu məşhur misalın Qərbdəki əyani nümunəsinə. Son bir ay erzində Kataloniya dünya mediasının dillerə ezbərinə çevrilib. İspanyanın bu əyaləti, dünyadaki futbol azarkeşleri üçün "Barselona"nın yurd-yuvası kimi tanınır. Tekke futbol azarkeşleri üçün deyil, elə bütün dünya ictimaiyyəti üçün de. Amma son vaxtlar bu əyalətdə baş verənlər Qərb ölkələri üçün, sözün əsl mənasında, dərisinə birə düşən pişik effekti yaradıb. Qərbdəki "başbilənlər", (Hansılar ki, son bir neçə il ərzində Şərqdəki müsəlman ölkələrində xaos ve anarxiya yaradıb adını da, "Əreb baharı", "Misir payızı" qoyaraq, yüz il-lərlə yol gələn müsəlman dövlətlərini bir neçə gün ərzində xaraba qoyn, böyüklerini hörmətsiz edib, qız-gəlinlərini, körpə uşaqlarını itlər yedirənlər) bu arzuolunmaz "bireni" yaxalarından salmaq üçün nə qədər baş sindirsalar da, hələ ki, buna nail olmayıblar.

Həmin bu Qərbdəki "başbilənlər", yaxud Şərqdəki müsəlman dövlətləri üçün tələlər quran "intellektual kamikadzelər" elə təşvişə düşübər ki, Avropanın öz göbəyində hansısa separat qurumun yaradılmasına, hər an Əzrayılı gözləyən çarəsiz xəste kimi var gücü ilə müqavimət ve teziyiqle qarşılıyırlar.

Hə, demək, ona-buna separatizmi "insan hüquqları və milili kimliyini özünütəyinətme" kimi təqdim edənlər, indi öz bələk-lərində bunun acısını dadmamaq üçün əl-ayağa düşübər. Qərb, neçə illərdir ki, başqalarına qarşı istifadə etdiyi bu ölüm-cül siyasi silahın, bu gün Avropanın beişiyində onun özüne qarşı tuşlandığını gözleri bərəlmış şəkildə seyr edir...

Düzdür, artıq İspaniya hökuməti bu və digər şəkildə Kataloniya'daki үşyançı siyasi rəhbərliyi neytrallaşdırmaq üçün əməli işə keçib. Үşyançı katalon rəhbərliyi məhkəmə qarşısına çıxarılmak qədər "dize getirilib". Bu, belə olmağına, bələdir. Amma məsələ burasındadır ki, Kataloniya'daki separatizm ocağı ele alovlanıb ki, sabahın bir aləmində katalonların İspaniyaya hücum etmələri barədə xəber çıxanda, mənəcə, təcəüb-lənəcək heç nə olmayıacaq. Çünkü artıq ordakı separatizm ocağı katalonların beynində alovlanıb....

Kataloniya'daki hadisələrdən Qərbdəkilər təkcə Avropanın göbəyində separatizmin baş qaldırmamasına görə narahat deyilərlər. Onlar, həm də ona görə narahatlırlar ki, illər boyu yürüdükləri iki başlı siyasetin "buynuzları" ortaya çıxır və dünya birliyi qarşısında mat durumuna düşürlər. Adama sual etməzlər-mi ki, neçə olur başqa yerlərdə bu cür separatizm ocaqlarına Qərb diplomatiyasının "demokratiya, öz müqəddərətəmət təyinətme" adında alovlu "benzinini" töküb, daha da qızışdırırsan, amma Avropada belə iş olanda, "tumanını başına keçirib", hay-həşir salırsan ki, amandı, Avropada separatizmi beişiyindəcə boğun.

Niyə, başqalarına "torba tikib", təziyiq etmək üçün bu işe yarayır, amma öz evinizdə buna qəti yol vermirsiniz? Bu, bilsiniz nəye bənzəyir? Bir narkotika alverçisinin bu "ağ ölüm-dən" özü istifadə etməyib, başqalarının həyatını zəherləməsi-nə.

Elə Qərbdəkilər də Şərqdəki milyonlarla insanın həyatını zəherləyib. Özü də "ağ ölüm-dən" də betər. İndi də etdiklərinin BUMERANQ nəticəsi ilə üz-üzədirlər. Unutma: bu həyatda hər şey BUMERANQDIR!

"The Jerusalem Post": İlham Əliyevin strategiyası sayasında Azərbaycan qitaların tranzit və logistika habına çevrilib

Müasir mərhələdə Cənubi Qafqaz regionunda bir-biri-nin ardınca qlobal miqyaslı geosiyasi və geoqitəsi layihələr həyata keçirilir. Hamiya məlumdur ki, həm İsrail, həm də Avropa ölkələri üçün strateji əhəmiyyət kəsb edən Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri bu regiondan keçir. Bir neçə gün bundan əvvəl isə da-ha bir mühüm layihənin açılışı olub - transxəzər beynəlxalq nəqliyyat marşrutunun və daha qlobal miqyaslı "Yeni İpək Yolu" layihəsinin çox mühüm tərkib hissəsi olan Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yolunun açılışı olub.

AZƏRTAC xəber verir ki, İsraildəki "Cəmiyyət üçün beynəlxalq layihələr" adlı qeyri-hökumət təşkilatının başçısı, beynəlxalq münasibətlər sahəsində tanınmış İsraili ekspert Arye Qutun İsraildə ən nüfuzlu ingilisdilli nəşr olan "The Jerusalem Post" qəzetinin 5 noyabr tarixli nömrəsində dərc edilmiş "İlham Əliyevin strategiyası sayasında Azərbaycan qitələrin tranzit və logistika habına çevrilib" sərlövhəli məqaləsi (<http://www.jpost.com/Blogs/News-from-Arye-Gut/Illham-Aliyevs-strategy-made-Azerbaijan-transit-and-logistics-hub-of-continents-and-transport-projects-513220>) bu bərədədir.

Məqalə müəlliifi qeyd edir ki, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin dəmir yollarını ilk dəfə birləşdirən bu layihənin reallaşması 2007-ci ilde üç ölkə arasında hökumətlərərası saziş imzalanması ilə başlanıb. İsraili ekspert yazır: "Bir ildən sonra yola Türkiyəye aid hissəsinin tikintisi başlandı. Layihəyə əsasən həmin dəmir yolu Azərbaycana aid hissəsinin, həmçinin Gürcüstanda Marabdan Axalkalya qədər olan hissəsinin tamamilə yenidən qurulması və Axalkalı və Qars yeni infrastrukturunun tikintisi nəzərdə tutuldu. Qeyd etmək lazımdır ki, bu iri global layihədə Azərbaycan əsas ideoloq, təşəbbüskar və əsil lokomotiv rolunu öz üzərinə götürüb. Xüsuslu halda, Azərbaycan bu layihənin Gürcüstan ərazisində reallaşdırılmasını maliyyələşdirib və bunun üçün 775 milyon dollar kredit ayırb".

Qut qeyd edir ki, Cənən, Mərkəzi Asiyadan və Avropadan olan daşıyıcılar BTQ xətinin açılmasını intzarla gözləyirdilər. Axi bu yolu açılması nəticəsində məsələn, Cənən Avropaya yüklerin daşınması müdafiətə azalaraq 40-45 sutkadan 12-15 sutkaya düşəcək, neft məhsullarının və quru yüklerin Türkiyə bazarına çatdırılması üçün nəqliyyat xərcləri isə nəzərəcəpacaq dərəcədə azalacaq. Arye Qut vurgulayır: "Bütövlük də birinci mərhələdə hər il 5 milyon

tona qədər yük və 1 milyona yaxın sərnişin daşınması planlaşdırılır. Gözənləndiyinə görə, sərnişin daşınması 2018-ci ilde başlanacaq. BTQ dəmir yolundan həm də Xəzər regionu ölkələrində maye qazın, Türkmenistan və Azərbaycandan neft məhsullarının, Cənən isə konteyner daşımalarının təşkili üçün istifadə edile bilər. Bu isə layihəyə başqa ölkələrin de marağının götəricisidir".

İsraili ekspertin fikrincə, heç şübhəsiz, Azərbaycan bu layihədən daha böyük səmərə əldə edəcək, çünkü o, dəmir yol xəttinin tikintisinin təşəbbüskarı olmaqla bərabər, layihənin maliyyələşdirilməsində aparıcı dövlətdir. Açılış mərasimində çıxış edən Azərbaycan dövlətinin başçısı qeyd edib ki, qardaş, dəst ölkələrindən olan qonaqlar bu tətənəli tədbirə gəliblər. O, Türkiye Prezidenti Recəb Tayyib Ərdoğanı, Gürcüstanın baş naziri Georgi Kvirişvili, Qazaxıstanın baş naziri Bakıtjan Saqintayevi, Özbekistanın baş naziri Abdulla Aripovu, Tacikistan və Türkmenistanın nazirliklərinin rehbərərini salamlayaraq, mərasimdə iştirak etdiklərinə görə onlara dərin təşəkkürünü bildirib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev BTQ-nin rəsmi açılış mərasimində çıxış edərək bildirib ki, bu dəmir yolu strateji əhəmiyyətli tarixi layihədir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev deyib: "Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avropanı Asiya ilə birləşdirən ən qısa və etibarlı yoldur. Bu yol vasitəsilə birinci mərhələdə 5 milyon ton, ondan sonraqı mərhələdə 17 milyon ton, ondan sonra isə daha böyük həcmde yüklerin daşınması nəzərdə tutulur. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avrasiyanın nəqliyyat xəritəsinin ənənəvi hissəsinə çevrilir. Bu yol boyunca yerləşən ölkələr arasında ticarət dövriyyəsi və qarşılıqlı sərməyə qoyuluşu artıracaq. Bu yoldan istifadə edən bütün ölkələr arasında əməkdaşlıq dərişəcək. Bu yolda sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcək".

Arye Qut vurgulayır: "Azərbaycan BTQ layihəsinin təşəbbüskarıdır. On başlıcası bu, İlham Əliyevin və onun ölkəsinin xərici siyaset strategiyasının böyük uğurudur və buna heç kəs şübhə etməlidir".

Məqalə müəllifinin fikrincə, BTQ qonşu dəst ölkələr olan Türkiyə, Azərbaycan və Gürcüstanın həm öz

lərinin inkişafı, həm də regionun inkişafı üçün öz potensialından düzgün və praqmatik istifadə edə bilmələrini göstərən əyani nümunədir. İsraili ekspert yazır: "Bu sıx və perspektivli müttəfiqlik hər hansı dövləte qarşı yönəlməyib, yalnız Ermenistan öz təqsiri üzündə növbəti dəfə uduzub, bu iri regional layihədən kənardə qalıb. Son vaxtlar Ermənistan cəmiyyətində BTQ dəmir yolundan Ermənistən da istifadə etməsi məsəlesi müzakirə olunurdu. Azərbaycan XİN-in rəsmi nümayəndəsi H.Hacıyev bir qədər əvvəl bu məlumatı şəhər edərək bildirib ki, Azərbaycanın dəfələrlə bəyan etdiyi kimi, Ermənistan öz qoşunlarını Azərbaycanın işgal edilmiş ərazilərində çıxarırandan sonra regional integrasiya imkanlarından istifadə edə bilər".

Qut vurgulayır ki, Azərbaycan öz iqtisadi siyaseti sayesində inkişaf etdiyi və möhkəmləndiyi bir vaxtda Ermənistan öz qonşularına qarşı yönəlmüş işğal siyasetindən imtina edə bilmir. Arye Qut İsraildə ən nüfuzlu ingilisdilli nəşr olan "The Jerusalem Post" qəzetində yazır: "Hər halda Azərbaycan heç vaxt gizləməyib ki, bu qlobal Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi ondan ötrü həm iqtisadi, həm də siyasi əhəmiyyət kəsb edir və Ermənistən təcrid olunmasını kəskinləşdirməyə yönəlib. Cənubi Qafqaz regionunda təcrid olunmuş Ermənistan əvvəlcə Azərbaycan torpaqlarını işğal etdiyinə görə Xəzər regionunun qaz və neft resursları ilə bağlı əsas geosiyasi və geoqitəsi layihələrdən kənardə qaldı, indi isə iri regional nəqliyyat layihəsinə qoşulma şansını da itirdi".

İsraili ekspertin fikrincə, Ermənistan Kremlin geosiyasi ambisiyalardan tam asılı vəziyyətdədir. Bu, heç bir strateji və taktikası olmayan xərici siyasetə getirib çıxarıb. Arye Qut yazır: "SSRİ dağlıq gündən Ermənistan Rusiyanın siyasi və iqtisadi ambisiyalardan təmamilə asılıdır. Ermənistən acliqdan xilas edən varlı erməni diasporu və ABŞ konqresinin sponsoru yaradı. Buna görə onlar Rusiyanın satelliti olan, ABŞ ilə münasibətlərində gərginlik yaranmış təcavüzkar dövləti qidalanmadıdan əvvəl düşünməlidirlər. İrandan Ermənistənə ikitərefli və coxtərefli əməkdaşlıq barədə müxtəlif təkliflər daxil olduğu bir vaxtda Ermənistən siyaseti Rusiya tərəfindən açıq-aşkar dəstəklənəmir, çünkü Rusiyanın öz maraqları var".

Daha qlobal perspektivdə regional prosesləri bir qədər etraflı nəzərdən keçirsek, aşkar görünər ki, Yerevanın Ermənistən-Azərbaycan münaqışesində status-kvonu saxlamaga yönəlmüş siyaseti mahiyyət etibarilə perspektivsizdir, bu siyaset rəsmi Yerevanın təcrid olunmasına və Ermənistən daxilində təhlükeli demografik vəziyyət yaranmasına

"The Jerusalem Post": İlham Əliyevin strategiyası sayasında Azerbaycan qızılərin tranzit və logistika habına çevrilib

doğru aparır.

İsrailli ekspert öz məqaləsində vurğulayır: "Lakin Ermənistənindən indiki siyasi elitasının keyfiyyəti Azerbaycan ilə Ermənistən arasında münaqişənin tənzimləneceyinə ümidi yaratır. Ölükədə vəziyyət son derecə mürkəbbədir. Bu gün mübahisəsiz faktdır ki, Cənubi Qafqazda Azerbaycanın iştirakı olmadan heç bir geosiyoji və ya geopolitikası layihə həyata keçirilə bilməz. Ermənistən faktiki olaraq özünü tamamilə təcrid edib. Bu, ilk növbədə Ermənistən hakimiyyətinin, sonra isə Ermənistən xalqının problemidir. Prezident Sarkisyan və onun kriminal-oligarkik klan üçün Azerbaycanla mühabire, yəni Azerbaycan ərazilərinin işğalının davam etdirilməsi öz siyasi hakimiyyətinin qoruyub saxlamaq üçün real imkandır. Bütün bu beyanatlar bir daha sübut edir ki, Sarkisyan tamamilə məsuliyyətsiz ve uzaqqorməz siyasetçi, əlleri dırseye qədər qan içinde olan, Ermənistən siyasi həyatının öz səhnəsinə təsadüfən düşmüs separatçıdır. Bu baxımdan mən get-gedə artıq dərəcədə hesab edirəm ki, Ermənistən Prezidenti sanki yuxudadır, Cənubi Qafqaz regionunda neler baş verdi-

yini görür. Ermənistən prezidenti öz ölkəsinin müstəqilliyi barədə danışmağı xoşlaysı, lakin danılmaz faktdır ki, Ermənistən Cənubi Qafqazda ən asılı ölkədir".

Arye Qut yazır: "Serj Sarkisyan və onun Ermənistən hökuməti adlandırılın kriminal-oligarkik piramidası bütün kiçik və orta müəssisələri məhv edir, bu isə əhali arasında narazılığa səbəb olur. Ölkədə işsizlik sürtələ artır, kütləvi aksiyalarda iştirak etmek isteyenlər çoxdur. Ermənistən hakimiyyət orqanları həqiqəti gizlətməyə çalışalar da Ermənistən iqtisadiyyatı sistemli böhran dövrü yaşayır. Ermenistanın hakimiyyət orqanları ölkə iqtisadiyyatının fəlakətli vəziyyətde olmasına sübut edən real rəqəmləri gizlədirler. İnsanların sosial narazılığının keskinləşməsi Serj Sarkisyan rejimini son qoymaqla. Təkcə bunun nə vaxt baş verəcəyi məlum deyil".

Ekspert vurğulayır ki, iri addımlarla girdə yuvarlanan Ermənistəndən fərqli olaraq Azerbaycan İran istiqamətindən də intensiv iştirak edir. Qut yazır: "Məsələn, Tehran Rusiya, Azerbaycan və İran prezidentlərinin ikinci sammitinin keçirildiyi məkan oldu. Bu

əməkdaşlıq çərçivəsində tezliklə İran-Azerbaycan dəmir yol körpüsü də inşa ediləcək, bu isə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun siyasi və iqtisadi əhəmiyyətini bir dənə vurgulayacaq. Prezident Putin qeyd edib ki, həmin görüşdə Xəzərdə birgə iş və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizinin yaradılması barədə səhəb gedəcək. Bu dəmir yol dəhliliyi Azerbaycan, İran və Rusiya dəmiryollarının birləşdirilməsini nəzərdə tutur, nəticədə Baltık ölkələri ilə Hindistan arasında İran erazisindən keçmək birbaşa nəqliyyat əlaqəsi təmin ediləcək".

İsraildəki "Cəmiyyət üçün beynəlxalq layihələr" adlı qeyri-hökumət təşkilatının başçısı, beynəlxalq münasibətlər sahəsində tanınmış israilli ekspert Arye Qutun İsrailde ən nüfuzlu ingilisdilli nəşri olan "The Jerusalem Post" qəzətinin 5 noyabr tarixli nömrəsində dərc edilmiş məqaləsinin sonunda yazır: "Beləliklə, Azerbaycan özünün xarici siyaset strategiyasını düzgün qurub və bu dövlətin həm regionda, həm də dünyada yüksək olan reytingini daha da gücləndirəcək bütün ciddi nəqliyyat layihələrinin mərkəzindədir".

Qatarın "Raya" və "Lusail" qəzetlərində Azerbaycan səfirinin Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun fealiyyətə başlaması ilə əlaqədar müsahibəsi dərc edilib

Qəterin ərəb dilli "Raya" və "Lusail" qəzetlərində Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Tofiq Abdullaevin Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun fealiyyətə başlaması ilə əlaqədar müsahibəsi dərc edilib.

Səfirlilikdən AZERTAC-a bildiriblər ki, diplomat müsahibəsində Azərbaycan və Türkiye prezidentlərinin, Gürcüstan, Özbəkistan və Qazaxıstanın Baş nazırlarının, eləcə də Türkmenistan və Tacikistan nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışına həsi olunmuş təntənəli mərasimdən bəhs edib, bu layihənin strateji əhəmiyyətə malik olduğunu və tarixi İpek Yolunun bərpasında mühüm rol oynayacağı vurğulayıb.

Müsahibədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin açılış mərasimindəki çıxışına istinad edilərək, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun Avropanı Asiya ilə birləşdirən ən qı-

sa ve etibarlı yol olduğu bildirilib. Avrasiyanın nəqliyyat xəritəsinin önemli hissəsinə çevrilən bu xəttin işe düşməsi nəticəsində yol boyunca yerleşən ölkələr arasında ticarət dövriyyəsi ilə yanaşı, qarsılıqlı sərməye qoyuluşunun artacağı qeyd edilib. Həmçinin yoldan istifadə edən bütün ölkələr arasında əməkdaşlığın derinləşəcəyi, onun sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcəyi diqqətə çatdırılıb.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin açılışının və bu nəqliyyat dəhlizinin hazırda inşası davam etdirilən, Hindistanı, Pakistanı, Körəz ölkələrini və İranı Azerbaycan vasitəsilə Rusiya və Şərqi Avropa ilə birləşdirəcək Şimal-Cənub və Cənub-Qərb beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri ilə ineqrasiyasının geləcəkde Azerbaycan və Körəz dövlətləri, o cümlədən Qətər arasında əməkdaşlığın inkişafı üçün geniş imkanlar yaradacağı qeyd edilib. Bu nəqliyyat dəhlizlərinin fealiyyətə başlamasının bütün region dövlətləri arasında müxtəlif sahələrdə əlaqələrin inkişafına getirib çıxarıcağı, təkcə iqtisadi sahədə deyil, siyasi sabitliyin yaranması və rifah halının yüksəlməsinə də töhfə verəcəyi bildirilib.

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Görək, o biri konstruktivlər nə edəcəklər?..

A İmaniyada yaşayan mühacir, "Legat" in-teqrasiya Mərkəzinin rəhbəri, hüquqşunas Əlövsət Əliyevin son müsahibəsi Azerbaycanda fəaliyyət göstərən bir neçə dağıcı müxalifət partiya "liderləri"nin mühacir biznesi deyilən saxtakarlıqlarını ifşa edib. Belə ki, xarici ölkələrə asan yollarla köçmək istəyən adamlara saxta partiya biletləri və arayışlar düzəldərək, onları Qərəb ölkələrinə yollayan dağıcı müxalifət partiyaları və onların "liderləri" barəsində kifayət qədər məlumatların olmasına baxmayaraq, digər ifşa edici amillər də ortaya çıxməqdadir. Misal üçün, müxalifətə olan Böyük Quruluş Partiyasının sədri Fazıl Mustafa ötən həftə sosial şəbəkədə sözügedən məsələ ilə bağlı maraqlı status paylaşmışdı. BQP sədri ona eyham vurub ki, mühacir biznesi məsələsi mediada, ictimai əməkdaşlıkdə aktuallaşan kim AXCP, Müsavat, "Ümid", AXP və s. ənənəvi müxalifət partiyaların "liderləri" dərhal həmin ittihamları qəbul etmədiklərini müxtəlif yollarla nümayiş etdirirlər. Misal üçün, həmin partiyaların xaricdə yaşayan mühacir "üzvləri"nin sayları barədə soruşulduqda, onlar hər vəchələ bu suallardan yayınmağa çalışıblar. Beləliklə, bir daha agah olur ki, onlar məhz saxta yollarla, heç bir qanunlara siğmaya vasitələrlə Qərəb ölkələrinə köçmək istəyən adamlara saxta sənədlər və arayışlar təqdim edirlər. Əlbəttə ki, müəyyən məbləğlər hesabına. Bu cinayət növünə isə korrupsiya deyil...

Korrupsioner dağıcı müxalifət "liderləri" bu cür cinayətkar əməlləri ilə digər cinayətlərə də bəis olurlar. Misal üçün, korrupsiya ilə yanaşı, ortada açıq-əşkar dövlət maraqlarına xəyanət faktoru dayanır. Çünkü onlar anti-Azerbaycan xarakterli siyasi şəbəkələrə də xidmet etməklə, maddi gəlirlərini bənzer çirkinliklərle və xəyanətlərle artırmağa çalışırlar. Hətta ele hallar olur ki, hər bir azərbaycanlının 1 nömrəli problemi olan Dağlıq Qarabağ məsəlesi yönündə Azerbaycan dövlətinin qətiyyəti ortaya çıxırsa, dərhal bu istiqamətde dövlətimizin əleyhinə fealiyyətlərə start verilir, erməni lobbisinin, ümumiyyətə, düşmən mövqeyində dayanan siyasi dairələrin dəyirmənlərinə su tükülməye başlayır. Bu işlərdə əsas fealiyyət, məhz dağıcı müxalifət partiya "liderləri"nin siyasi mühacir donunda xarici ölkələrə göndərdikləri adamları canfəsanlıq göstərirlər. Bu zaman belə bir sual yaranır: əgər həmin mühacirlərin baxışları müxalifəcilikdirse, nəyə görə bunu Azerbaycanda deyil, məhz xarici ölkələrdə şəntajlar, böhtanlar, iftiralar və s. iyrənc üsullarla reklam edirlər? Əlbəttə, ortada xəyanətkarlıq, maddi maraqların ən murdar yolu ilə qazanılması faktları mövcudur!

Bununla, həm də belə qənaətə gəlmək olar ki, əgər bu gün Avropa ölkələrində ölkəmiz və dövlətimiz əleyhinə aksiyalar və yürüşlər təşkil edilirsə, onları təşkil edənlərin əsas qolu erməni lobbisi olmaqla yanaşı, həm də bu lobbinin pullarından bəhrələnən satqın, yaxud dırnaraqarası azərbaycanlılardır. Yəni onların niyyətləri heç də müxalifətə iqtidara gəlmək deyil, sadəcə, müxalifəciliyə adı altında qaz vurub-qazan doldurmaqdan ibarətdir və onlar, eyni zamanda, anti-Azerbaycan şəbəkəsinin üzvləridirlər.

Bu gün belələrinin ifşa olmalarında əsas güc yenə də iqtidarin üzərinə düşür. Əgər özlərini normal, sivil, dövlətini sevən müxalifə partiyaları da varsa, onlar qeydərsiz radikalizm, dağıcılıq, anti-dövlətçilik, satqınçılıq yollarla ilə "siyaset" aparan "liderləri" ifşa etməli, ümumiyyətə, bu kimi "müxalifət" partiyalarına qarşı öz sözlərini deməlidirlər. Hələlik, BQP sədri F.Mustafa ilk addımı atıb, görək o biri konstruktivlər nə edəcəklər?..

7 noyabr 2017-ci il

Sumqayıtin kimya sənayeçiləri YAP-in 25 illik yubileyini böyük coşqu ilə qeyd edirlər

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar YAP Sumqayıt şəhər təşkilatında silsilə tədbirlər davam edir. Növbəti tədbir Etilen-polietilen zavodu ərazi ilk partiya təşkilatında keçirilib.

Yubiley tədbirində Etilen-polietilen zavodunun texniki istehsalat şöbəsinin mühəndisi, EP zavodu üzrə 4 sayılı ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Nigar Cəfərova məruzə ilə çıxış edərək, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranma tarihindən, 1988-1993-cü illərdə ölkədə hökm sürən hərc-mərclikdən danışır. Məruzəçi yalnız vətənini və xalqını sevən, onun təleyinə biganə qalmayan

Dahi Heydər Əliyevin uzaqqorən siyaseti nəticəsində ölkəmizdən xaos və anarxiyadan qurula bildiyini xatırdı. Xüsusi konstruktur bürosunun layihe - baş mühəndisi Aydin Xəlilov isə çıxışında partiyada keçdiyi yoldan, qazandığı uğurlardan, Gənclərin I Forumunun onun siyasi görüşlərinin formallaşmasındaki rolündən, Ulu Öndərin həmin forumda çıxışından və gənclərə verdili tövsiyələrdən danışaraq, gəncləri ictimai-siyasi həyatda fəal olmağa çağırıb. Şöbə rəisi Həsən Məmmədov Ulu Öndərin Azərbaycan xalqına verdiyi töhfələrdən, bu nümunəvi yolu insanları xoşbəxt gələcəyə aparmasından danışır.

Zavodun direktor müavini Natiq Beydullayev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin kimya sənayesine göstərdiyi qayğıdan, Etilen-polietilen zavodunun EP-300, buxar-generator kompleksinin, məhz onun səyi nəticəsində tikilib, kimyaçıların istifadəsinə verilməsindən danışır və həmkarlarına verilən dəyərə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri Cənab İlham Əliyevə minnetdarlığını bildirib.

Sonra YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədri məvəni Vəzirxan Ənserov çıxış edərək, Yeni Azərbaycan Partiyasının 25 illik yubileyi ilə bağlı YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədri Ramiz Hüseynovun adından kimyaçıları təbrik edərək, partiyanın tarixindən və uğurlarından danışır, onları qarşıdan gələn prezident seçkiləri zamanı ictimai-siyasi həyatda, xüsusilə, sosial şəbəkələrdə fəal olmağa çağırıb. Yığıncağın sonunda Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarına yeni üzvlərin qəbul edilməsi qərara alınır və Yeni Azərbaycan Partiyasının bu müddət ərzində fəaliyyətini əks etdirən videoçarxa baxılıb.

R.RƏSULOV

Altı yüzdən yuxarı balla tələbə adını qazananlar arasında internat məktəblərinin məzunları da var

Təhsil sahəsində aparılan genişmiqyaslı islahatlar internat məktəblərində də təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsine müsbət təsirini göstərib. Son altı ilde Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki internat məktəblərini 4 min 291 nəfər bitirib. Onlardan 265-i ali məktəblərə, 197-si kolleclərə və 736-sı isə ilk peşə ixtisas təhsili müəssisələrinə daxil olub. Hər il olduğu kimi, bu tədris ilində də 600-dən yuxarı balla ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlər arasında internat məktəbinin məzunları da var. Bu şagirdlərin ali və orta ixtisas müəssisələrinə qəbul imtahanlarına hazırlıqları dərsdən sonra həmin məktəblərin müəllimləri tərəfindən aparılır. Bunu Təhsil Nazirliyinin De-institutlaşma və Uşaqların Müdafiəsi İdarəsinin rəisi Məlahət Hacıyeva AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib. Onun sözlərinə görə, valideynlərin itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrində ödənişli formada təhsil alıqları zaman təhsil haqqından azaddırlar. Onların təhsil haqqı dövlət bütçəsinin vasaita hesabına ödənilir. Bununla bağlı Təhsil Nazirliyinin müvafiq müraciəti esasında "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilmiş barədə" 2013-cü il 19 aprel tarixli Qanun qəbul edilib.

Ölkə üzrə pambıq tədarükü 165 min tonu ölüb

Noyabrın 6-dək ölkə üzrə pambıq qəbulu məntəqələrinə 166 min 722,92 ton məhsul təhlil verilib. Dövlət Statistika Komitesindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, ötən iki gündə 5306,69 ton pambıq tədarük olunub. Xatırladaq ki, 2016-ci ilde, ümumilikdə, 88 min 596 ton pambıq yişilmişdi.

YAP Pirallahi rayon təşkilatında partiyanın 25 illik yubileyinə həsr olunmuş idman turniri keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyasının Pirallahi rayon təşkilatının, Pirallahi rayon İH-in və Kpempo Federasiyasının birgə təşəbbüsü ilə YAP-in yaranmasının 25 illik yubileyinə həsr olunmuş kempo əlbəyaxa döyüş növü üzrə yarış turniri keçirilib. Turnirdə Naxçıvan, Şuşa, Neftçala, İsmayılli, Sumqayıt, Pirallahi kempoçuları ilə yanaşı, "Toğrul", "Döyüş Sambo-su", "Qafqaz" idman klublarının 108-dək idmançıları iştirak ediblər.

Turnirdən önce Azərbaycanın Dövlət Himni səslənib.

Tədbirdə çıxış edən YAP Pirallahi rayon təşkilatının sədri, rayon İH-in şöbə müdiri Hikmet Şikarov Azərbaycanda dövlətçiliyin qorunmasına və ölkəmizin tərəqqisində YAP-in mühüm rolundan danışır. Eyni zamanda, Azərbaycanda idmanın inkişafına göstərilən döyület qayğılarından bəhs edən H.Şikarov idmançılarımızın Olimpiya, Avropa və Dünya çempionatlarındakı parlaq qələbələr qazandıqlarını vurğulayıb. O, ölkəmizdə idmana göstərilən qayığının əsasının Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoymulduğunu xatırladıb. "Bu gün Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev ölkəmizdə idmanın kütləviliyinin artırılmasına, uşaq, yeniyetmə və gənclərin fiziki sağlamlıqlarının möhkəmləndirilməsinə xüsusi diqqət yetirir"- deyə qeyd edən partiyanın rayon təşkilatının sədri vurğulayıb ki, Pirallahi rayonunda gənclər siyaseti və idmanın inkişafı istiqamətində, mütəmadi olaraq işlər aparılır və bu işlər gənclərin vətənpərvərlik təriyəsinin gücləndirilməsinə, onlar arasında sağlam həyat tərzi-nin təbliğine, gənclərin problemlərinin həlli-nə dəstek göstərilməsinə, istedadlı gənclərin üzə çıxarılmasına şərait yaradır. Beləliklə, müxtəlif yarışların və turnirlərin təşkilində rayonda həm idmanın inkişafına, həm də kütləviliyinin artırılmasına xidmət edir. Azərbaycan Kempo Federasiyasının prezidenti, eməkdar məşqçi Rauf İbrahimov çıxışında idmanın bu növünün ölkəmizdə inkişafı istiqamətində görülen işlərdən, təşkil olunan yarışlardan danışır və idmançılara uğurlar arzulayıb. Döyüşlərə fasilədə incəsənət nümayəndələrinin, xüsusiilə, "Şirvan" Folklor Qrupunun çıxışı idmançılarda və turniri maraqla izləyən tamaşaçılarda xoş ovqat yaradıb. Turnirin sonunda qaliblərə YAP Pirallahi rayon təşkilatının və federasiyanın fəxri fərman, kubok və medalları təqdim olunub.

RÖVŞƏN

Daşkəsəndə YAP-in yaranmasının 25 illik yubileyi ilə bağlı silsilə tədbirlər davam edir

Dünən Daşkəsəndə YAP-in yaranmasının 25 illik yubileyi ilə bağlı gənclər arasında yunan-Roma güləşü üzrə rayon birinciliyi keçirilib. Yarışdan önce, YAP Daşkəsən rayon təşkilatının aparat rəhbəri Səddar Xidirov Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranma zərurətindən, partiyanın keçdiyi şərafli yoldan, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ilde xalqın təkidli tələbi ilə yeniden siyasi hakimiyətə qayıdışından və Ulu Öndərin müstəqil dövlətimizin inkişaf yoluna çıxarılması sahəsində gərgin fəaliyyətdən etraflı danışır. S.Xidirov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyətə gəlisi ilə ölkənin tarixində yeni mərhələnin başlangığını bildirib: "Bu gün öz sıralarında 700 mindən çox üzvü birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyası Ulu Öndərin layiqli davamçısı, ölkə Prezidenti İlham Əliyev rəhbərliyi ilə ölkənin ictimai-siyasi həyatında aparıcı qüvvəyə çevrilib".

Görüşdə qeyd olunub ki, yarışda 60 nəfər idmançı öz gücünü sınamış və müxtəlif çeki dərəcələri üzrə 12 nəfər idmançı birinci yerə layiq görülmüşdür. 2-ci və 3-cü yeri tutan idmançılara YAP Daşkəsən rayon təşkilatının fəxri fərmanları təqdim olunmuş, 1-ci yerin qaliblərinin isə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illik yubileyi ilə bağlı keçirilecek təntənəli rayon tədbirində qıymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılması nəzərdə tutulub.

R.HÜSEYNOVA

Gürcüstanlı deputat: Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli regionda sülhün bərqərar olması üçün çox önemlidir

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi-sizlik üçün olduqca önemlidir. Bu fikri AZƏRTAC-a məxsus açıqlamasında Gürcüstan parlamentinin Avropaya integrasiya komitəsinin sədri Tamara Xulordava deyib. Onun sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, ümumilikdə Cənubi Qafqaz və Avropa İttifaqı da daxil olmaqla bütün qonşu regionlar üçün təhlükədir. Gürcüstanın qonşu ölkələrdəki vəzifyəti diqqətə izlədiyini deyən deputat bildirib ki, digər münaqişələrdə olduğu kimi Dağlıq Qarabağ münaqişəsi de ilk növbədə ölkənin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Bu, beynəlxalq hüququn irəli sürdüyü ən vacib şərtlərdən biridir. "Hamımızda regionda sülh lazımdır. İnanıram ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi sülh və danışqlar yolu ilə həll ediləcək", - deyə T.Xulordava vurğulayıb.

Səbaildə Bayraq Gününe həsr olunan silsilə tədbirlər keçirilir

Dövlət Bayraqı Günü münasibəti ilə Səbail rayonunda silsilə tədbirlərin keçirilməsinə start verilibdir. Bu tədbirlərdə RİH, bələdiyyələr, veteranlar, gənclər, ictimaiyyət nümayəndələri və rəyondakı hərbi hissələrin şəxsi heyəti iştirak edirlər.

Dünən Dövlət Bayraqı günü ilə bağlı 49 sayılı "İntellekt" lisey-mektebdə "Bayraqımız - qurur mənbəyimizdir" adlı ədəbi-bədii tədbir keçirilib. İlk önce, tədbir iştirakçıları məktəbin foyesində şagirdlərin Bayraq Günü ilə hazırladıqları divar qəzeti və rəsmiyyətlə rəniş olublar.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himminin ifası ilə başlanan tədbirde 49 sayılı lisey-mektebin direktoru, əməkdar müəllim Tehminən Əsədova Azərbaycan bayrağının illərin sırasından çıxıb, müstəqillik uğrunda gedən mücadilələrdə şəhid olan minlərlə oğul və qızlarımızın qanına boyandığını bildirərək, vurğulayıb ki, hər bir azərbaycanlı üçün bu bayraq, həm de müqəddəsdir.

Görüşdə Səbail rayon icra hakimiyyəti başçısı aparatının şöbə müdürünin müavini İsrail Kərimov bildirib ki, rayonda ilk tədbirin, məhz bu məktəbdə keçirilməsi bu təhsil ocağının əzəmetli Dövlət Bayraqı Meydanına en yaxın ərazidə yerləşməsidir və hər bir məktəblə belə bir məktəbdə oxumasından qurur duymalıdır: "Çünki Azərbaycan bayraqı milli ləyaqət simvolümüzdur. Onu başı üzərində uca tutmaq və vüqarla dalğalandırmaq hər bir azərbaycanlı şərəf borcudur. Məhz Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin seyləri nəticəsində üşrəngli, ay-ulduzu bayraqımız ikinci dəfə 1990-cı il noyabr ayının 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin qərarı ilə bərpa edilərək müxtar respublikanın dövlət bayraqı kimi qəbul edilib, daha sonra isə Azərbaycan Respublikası Ali Soveti 5 fevral 1991-ci ildə üçrəngli bayraqın Azərbaycanın Dövlət Bayraqı kimi qəbul edilməsi haqqında qərar veribdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 17 noyabr 2009-cu il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycanda Dövlət Bayraqı Günü təsis edilmiş və artıq hər il noyabrın 9-ü Azərbaycanda Dövlət Bayraqı Günü kimi qeyd olunur".

"Innovativ təşəbbüsler: sosial və iqtisadi inkişafə yardım" İctimai Birliyinin sədri Əşref Əhmədov müəllifi olduğu "Azərbaycan Bayraqı" kitabını şagirdlərə təqdim etdi.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Ehtiyatda olan Zabitlər Konfederasiyası İB-nin sədri, general-major Məhəmmədhüseyin Sarayıev, İB-in Səbail rayon təşkilatının sədri, polkovnik Xətai Baxışov, İB-in sədr müavini, polkovnik Həsən Əmirov və başqaları bildiriblər ki, babalarımız milli dövlət kimi varlığımızın sübutu, atalarımızın emaneti olan, uğrunda minlərlə vətən övladının canından keçdiyi bayraqımızı uca tutmağı tövsiyə ediblər. Dövlət bayraqımız milletimizin, xalqımızın azadlıq və istiqələl ideyalarının, milli varlığının, bəşər sivilizasiyasında özünəməxsus qədim və çağdaş mədəniyyətə sahib olduğunu təcəssümüdürlər.

Tədbirdə məktəblilərin ifasında bayraqımıza həsr olunan şeir, mahni və ədəbi kompozisiyalar səslənilər.

R.KAMALQIZI

Narkotiklərin hazırlanmasına görə cəzalar dəyişdirilir

Cinayet və İnzibati Xətalar məcəllələrinə, "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının dövriyyəsi haqqında" qanuna, "Şəxsin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmesi üçün kifayət edən narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin miqdara, həbələ onların külli miqdara na görə siyahıları"nda əlavə və dəyişiklik edilməsi, o cümlədən "Narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin qanunsuz hazırlanmasında və emalında prekursorlardan istifadə məqsədi ilə törədilən eməllərlə eləqədar həmin prekursorların xeyli və külli miqdarının Siyahısı"nın təsdiqlənməsi təklif olunur.

SIA-nın məlumatına görə, təklife əsasən, narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin qanunsuz hazırlanmasında və emalında istifadə etmək məqsədile prekursorların xeyli və külli miqdarda hazırlanmasına, əldə edilməsinə, saxlanılmasına, göndərilməsinə, daşınmasına və ya satılmasına görə cinayət məsuliyyəti müəyyənləşir. Cinayət Məcəlləsinin 234.3 maddəsinin sanksiyası (3 ilə qədər azadlıqdan məhrum etmə) buna şamil edilir. Bunun az miqdarda hazırlanmasına görə isə İnzibati Xətalar Məcəlləsində məsuliyyət müəyyən edilir və 200 manatdan 300 manata qədər cərime tətbiq olunur. O cümlədən "Narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin qanunsuz hazırlanmasında və emalında prekursorlardan istifadə məqsədi ilə törədilən eməllərlə eləqədar həmin prekursorların xeyli və külli miqdarının Siyahısı"da isə bu aid maddələr miqdaları üzrə təsbit edilir. Layihə Milli Məclisin noyabrın 14-də keçiriləcək plenar iclasında müzakirəyə çıxılacaq.

Ağcabədidə Yeni Azərbaycan Partiyasının 25 illik yubileyi münasibətlə tədbir keçirilib

YAP Ağcabədi rayon təşkilatının Pedaqoji Kolleci ərazi ilk partiya təşkilatında YAP-in yaranmasının 25 illik yubileyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Kollecin foyesində qoyulmuş abidəsi önünə tər çiçək dəstələri düzərkən, Onun əziz xatirəsini böyük ehtiramla yad ediblər.

Tədbiri kollecin direktoru, ərazi ilk partiya təşkilatı idarə heyətinin üzvü Mirələm İbrahimli açıb. Sonra Azərbaycanın Dövlət Himni səslendirilib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin və dünəyini dəyişmiş YAP üzvlərinin xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Tədbirdə Pedaqoji Kolleci ərazi ilk partiya təşkilatının sedri Rövşən Bayramov çıxış edərək, bildirib ki, YAP Azərbaycanın ən böyük siyasi təşkilatı olmaqla bərabər, təkəcə Azərbaycanda deyil, ölkəmizin hüdudlarından kənarda da qəbul olunan nüfuzlu siyasi partiyadır: "Bu siyasi təşkilatın beynəlxalq aləmdə nüfuzlu siyasi partiyalar tərəfindən qəbul edilməsinin səbəbi də onun xalqına səykənməsi və xalqdan güc almasıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri Cənab İlham Əliyev rəhbərliyi ilə YAP bundan sonra da Azərbaycan xalqı qarşısında xidmətinə davam etdirək, Azərbaycan xalqının partiyası olaraq qalacaq".

YAP Ağcabədi rayon təşkilatı qadınlar şurasının sədri Rəfa Qafarova, Ağcabədi Pedaqoji Kollecinin tələbəsi Rövşən Hümbətova və digərləri çıxış edərək, bünövrsəsi Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və öz etrafında 700 mindən artıq siyasi həmfikri özündə birleşdirən Yeni Azərbaycan Partiyasının ölkənin ictimai-siyasi həyatında oynadığı rol barədə öz fikirlərini bölüşüb'lər.

YAP Ağcabədi rayon təşkilatının sedri Rövşən Əhmədov çıxışında partyanın yaranma tarixindən və keçdiyi inkişaf yolundan danışır. Qeyd edib ki, xalqa və vətəne, dövlətçiliyə xidmet edən Yeni Azərbaycan Partiyası Ümummilli Lider Heydər Əliyev ideyalarına əsaslanaraq, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edib, dövlətçiliyimizin möhkəmənəsinə və dinamik inkişafana öz töhfələrini verib: "Yeni Azərbaycan Partiyası iqtidarda olduğu müddətə Azərbaycanın siyasi və iqtisadi müstəqilliyi daha da möhkəmənib və ölkəmizin beynəlxalq aləmdə mövqeyi güclənib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev həyata keçirdiyi siyaset ölkəmizə böyük nüfuz qazandırıb və Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrilib".

Tədbirdə YAP sıralarına daxil olan bir qrup gənce özlük vəsiqələri təqdim edilib, daha sonra YAP-in yaranmasının 25 illik yubileyinə həsr edilmiş film nümayiş etdirilib.

Tədbir Pedaqoji Kolleci tərəfindən hazırlanmış ədəbi-bədii kompozisiya və konsert programı ilə davam etdirilib.

ZÜMRÜD

Binəqədi rayonunda 2500-dən çox ağac əkilib

Binəqədi rayonunda 2500-dən çox ağac əkilib.

Binəqədi rayon icra hakimiyyətinin, Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatının və Bakı şəhər Təhsil idarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə "Ümumrespublika yaşıllaşdırma" marafonu layihəsi çərçivəsində növbəti ağaççıməkən aksiyası və ümum-rayon iməciliyi keçirilib.

Tədbirdə RİH başçısının müavinləri, aparatın şöbə müdürü, əməkdaşları, YAP Binəqədi rayon təşkilatının fəalları, RİH-də təcrübə keçən ASAN könüllüleri, Binəqədi rayon Rəsulzadə bələdiyyəsi,

MKTB-nin əməkdaşları, rayon Yaşlılaşdırma idarəsinin əməkdaşları, 283 sayılı məktəbin müəllim və şagird kollektivi, 138 və 272 sayılı uşaq bağçalarının balaca fidanları iştirak ediblər. Binəqədi rayonu, 283 sayılı məktəbin ərazisində gerçəkliyən aksiyada "Ümumrespublika yaşıllaşdırma" marafonu layihəsi barədə aksiya iştirakçılara məlumat verilib. Bildirilib ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA ictimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə təbiətin və ekoloji mühitin mühafizəsi, biomüxtəlifliyin qorunması istiqamətində çoxsaylı tədbirlər və layihələr

heyətə keçirilir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin diqqət ayırdığı sahələrdən biri kimin yaşlılıq sahələrinin genişləndiril-

məsi işinin Binəqədi rayonunda da uğurla həyata keçirildiyi bildirilib.

Aksiya zamanı, ümumilikdə, 400 ədəd ağac (50 ədəd - oleandra, 100 ədəd - zeytun, 250 ədəd - kiparis) əkilib.

Ağacəkmə aksiyasından sonra rayonun 138 və 272 sayılı uşaq bağçalarının balaca fidanları və 283 sayılı məktəbin şagirdlərinin ifasında "Təbiəti qoruyaq" adlı rəqs nümunələri nümayiş etdirilib.

Məlumat üçün bildirək ki, ümumrayon iməciliyi çərçivəsində rayonun müxtəlif ərazilərində 2500-dən çox ağac əkilib.

Z.BAYRAMOVA

Azərbaycan bəstəkarlarının ya-
radıcılığını böyük bir çiçək
çələnginə bənzədir. Belə
bəstəkarlardan biri xalq artisti, icti-
mai xadim Tofiq Quliyevin bu gün
100 yaşı tamam olur. Azərbaycan
estrada musiqisinin yaradıcılarından
biri Tofiq Quliyev özünəməxsus
orijinal əsluba malik sənətkar kimi
çoxəslik milli mədəniyyət salnamə-
sinə yeni parlaq səhifələr yazır.
Onun xalqımızın mədəni sərvətlər
xəzinəsinə zənginləşdirən və müxtə-
lif nəsillərə mənsub ifaçıların reper-
tuarında bu gün də geniş yer tutan
ayrı-ayrı janrlardakı rəngarəng əsər-
ləri insanlarda milli-mənəvi dəyərlə-
rə bağılılıq və yüksək estetik-bədii
zövq aşışdır. Azərbaycan Prezidenti
İlham Əliyevin görkəmli bəstəkarın
anadan olmasının 100 illiyinin keç-
rilməsi haqqında Sərəncamına əsa-
san, T.Quliyevin yubileyi dövlət sə-
viyyəsində qeyd olunur.

Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin ən
parlaq şəxsiyyətlərindən olan Tofiq Quliyev
7 noyabr 1917-ci ildə musiqisəver bir ailədə
dünyaya göz açıb. Musiqi qabiliyyətinin tez
üzə çıxmamasına baxmayaraq, sistemli musiqi
ile 12 yaşından məşşəl olmağa başlayır və
Azərbaycan Konservatoriyası nezdində
mektebin fortepiano sinfinə daxil olur. Bəstə-
kar hələ sağlığında mahni janrının aparıcı
örnəyi olmuşdur. Gələcək bəstəkarın yara-
dıcılıq biçimində onun ibtidai musiqi nəzəriyəsi
üzrə müəllimi, professional musiqi təhsili
alan ilk Azərbaycan bəstəkarı Asef Zey-
nallının böyük təsiri olmuşdur. Müəllimləri
Aysberq və Ştrasserdən dərs alıb. Onun
konservatoriya illeri çox səmərəli olub. Çox
keçmədən, o, Rudolfdan bəstəkarlığın sırlar-
ını öyrənməyə başlayır. 1930-cu illərdə bir
çox gənc və istedadlı bəstəkarlar kimi,
T.Quliyev də folklor musiqisinin nümunələri-
ni toplamaq və nota almaq işində böyük səy
göstərir. "15 xalq rəqs" işləmələri, Azərbay-
can mahnalarından ibarət 2 cild toplamalar-
da o, Bülbül ilə ciyin-ciyine işləmişdir.

Müəlliminin məsləhətə T.Quliyev 1931-
ci ildə ilk əsərini - Azərbaycan poeziyasının
fəxri M.Ə.Sabirin "Dərse gedən bir uşaq"
şeirinə mahni yazır. 1934-cü ildə T.Quliyev
Azərbaycan Konservatoriyasının fortepiano
və dirijorluq fakültələrinə daxil olur, 1935-ci
ildən isə, onun Azərbaycan Dövlət Dram Te-
atrında dirijorluq fəaliyyəti başlanır. 1936-ci
ildə bəstəkar Z.Baqnrova birgə "Rast", "Se-
gah", "Zabul", "Dügeh" muğamlarını forte-
pianoda hazırlanır.

1938-ci ildən T.Quliyev Azərbaycan xalq
musiqi nümunələrinin toplanması və yazılı-
ması işində feallıq göstərir. Onun yazıya al-
diği xalq mahnları, rəqsler və muğamlar
Azərbaycan folklorşunaslığını xeyli zəngin-
ləşdirib. Həmin ildə Ü.Hacıbəylinin təşəbbüs-
sü ilə T.Quliyev bir neçə musiqiçi ilə Moskva
və Dövlət Konservatoriyasına oxumağa
göndərilir. Moskvada klassik musiqi ilə ya-
naşı, T.Quliyev, həmçinin, estrada musiqisi
ve xüsusən, caz ilə məşşəl olur.

O, Aleksandr Sfasmanın rəhbərlik etdiyi
estrada orkestrində pianoçu idi. Bakıya qayıtdıqdan sonra Tofiq Quliyev təzəcə yarat-
dıği orkestrin fealiyyətini dayandırmak məc-
buriyətində qalır. Böyük Vətən mühərabəsi
başlanır və bəstəkar könüllü surətdə 402-ci
diviziyada vətənə xidmət etməyə gedir. 1939-cu ildə Bakıya qaydırır və 1941-ci ildə
"Qırmızı ordu" ansamblını yaradır. 402-ci di-
viziyanın tərkibində çalışılan ansambl üçün
müxtəlif patriotik mahnilar yazır. 1943-cü ildə
iki yerə bölünən ansambl "Qırmızı do-
nanma" hissəsinə rehbərliyə başlayır. Mü-
haribədən sonra paytaxtimizdəki bir çox te-
atrlarla əməkdaşlıq edir. 1940-ci illərdə həm

Yaddaşlardan sililməyəcək bəstəkar

de kinoda işləməyə başlayır. Müharibədən
sonrakı illərdə bəstəkarın yaratdığı estrada
orkestri tez bir zamanda bərpə olunur. Onun
mahnları ildırım surətli şöhrət qazanır. Nə-
inki respublikada, o zaman mərkəz olan
Moskva və Moskva ətrafında dünyaşöhrəti
müğənnimiz Rəşid Behbudovun sayəsində
Tofiq Quliyevin adı məşhurlaşır.

1948-ci ildə T.Quliyev ikinci Dünya mü-
haribəsi ilə bağlı Moskva Konservatoriyasında
dayandırılan təhsilini dirijorluq və bəstə-
karlıq fakültələrində davam etdirir və 1954-
ci ildə Konservatoriyanın aspiranturasını
dirijorluq sinfini uğurla başa vurur. Həmin illər
T.Quliyev dirijor kimi çıxış edir. Bir sıra
simfonik və kamera-instrumental əsərlər ya-
ratsa da, onun parlaq uğurları teatr və kine-
matoqrafa aiddir. Lakin Tofiq Quliyevin ya-
radıcılığında eyni aparıcı janr - mahnidir.
Onun mahnları, nəinki Azərbaycanda, hətta
ölkənin xaricində de geniş şöhrət qazanır.
Bu dövür üçün bəstəkarın özəl yaradıcılıq
dəst-xətti biçimlənir, yaratdığı yeni əslubda
milli-folklor əsası Avropa professional musiqi
məktəbinin və Amerika cazının ənənələri-
le üzvi şəkildə uyuşur.

T.Quliyevin mahnlarını Rəşid Behbu-
dovlu yanaşı, Rauf Atakişiyev, Lütfiyyar İma-
nov, Şövkət Ələkbərova da məhərətlə ifa
ediblər. O zamanlar məşhur olan "Qaya"
vocal instrumental ansamblı Tofiq Quliyevin
mahnlarını zirvələrə ucaldır. T.Quliyev
mahnlarının təravəti bəstəkarın xalq musiqi-
sinin derin hiss etməyindən doğur. Tofiq Quliyev
musiqisindəki və əslubundakı bənzər-
lik bəstəkarın yaratdığı çoxsaylı melodik in-
kişaf xəttindən doğur. Həm də T.Quliyevin
bir sənətkar kimi səciyyəvi cəhəti ondan
ibarətdir ki, o, insan səsini, vokalçının səs
imkanlarını gözəl duyan, bu imkanlara gözəl
bələd olan bəstəkarlardandır. O, vokal cə-
hətdən düşüne bilir, bir-birindən zəngin ifa-
dəli və obrazlı kantilena melodiyaları yara-
dır. Forma cəhətdən tamamlıq, lakonizm və
bitkinlik onun mahnlarının əsrarəngizliyini
daha da artırır. Bütün bu cəhətlər T.Quliyev-

vin orijinal musiqi uslubunu təşkil edən xüs-
susiyətlərdir. Azərbaycan musiqisinin klas-
siki Üzeyir Hacıbəyovun ənənələrini davam
etdirir, T.Quliyevin musiqi dilindəki, dia-
tonik major-minor Azərbaycan xalq lad sis-
temilə üzvi birləşir. Özünü göstərən ifadəli,
həm de gözlenilməz parlaq modulyasiyalar,
yönləmlər, lad deyişkənliyi Tofiq Quliyevin
harmonik dilinə xüsusi boyaya verir.
200-dən artıq mahni yazarı T.Quliyev mah-
ni melodik əslubunun təbietini gözəl duyur.

T.Quliyev bəstəkarlıq məktəbinin gözəl
ənənələrindən behrələnərək, Azərbaycan
estrada musiqisinin yaradıcılarından birinə
çevrilir. Estrada musiqisinin müəlliflərindən
olan bəstəkar 1960-70-ci illərdə bir çox beyn-
xalq konfrans, festival və incəsənət günlərinin
iştirakçısı olub. 70-ci illərin sonlarında
bir çox uşaq və genç musiqi müsabiqələri,
o cümlədən, "Bakı payızı"nı yaradır.
1969-cu ildən 1979-cu ilə qədər T.Quliyev
birinci katib vəzifəsində Azərbaycan Bəstə-
karlar İttifaqına rəhbərlik edirdi. 1990-ci il-
dən isə o, ömrünün son günü - 2000-ci il
oktyabrın 4-nə kimi Azərbaycan Bəstəkarlar
İttifaqının idarə Heyətinin sedri vəzifəsindən
çalışır. Tofiq Quliyev 2004-cü il oktyabr
ayının 4-də uzun sürən xəstəlikdən sonra
vəfat edib.

BARMAQLARINDA OLAN "ŞİRİNLİK" MUSIQİSİNƏ DƏ SİRAYƏT ETMİŞDİ

T.Quliyev sənətkarlığından yüksək səviyə-
sində duran, xalqın en sevimli bəstəkarı
olmağı ilə bərabər, bir insan kimi də xalq tə-
refindən sevilmiş və qəbul olunmuşdu. Hər
bir insanla münasibətdə, təmasda onun üs-
tünlüyü həmişə hiss olunurdu, cünki o, çox
yüksek biliyə malik, müasir düşüncəli bir
şəxsiyyət idi. Bu baxımdan, T.Quliyev digər
sənətkarlarımızdan hər zaman seçilirdi.
T.Quliyev bəstəkarların içinde en gözəl pia-
noçu idi. Yaşının çox olmasına və uzun za-

man məşq etməməyinə baxmayaraq, o, piano
arkasında əyləşəndə, daim məşq edən
ifaçını xatırladı. Yəni təbiətə onun bar-
maqlarında texnika inkişaf etmişdi, barmaqlar
ində olan "şirinlik" musiqisine də sırayet
etmişdi. Ona görə də Tofiq Quliyevin elə bir
mahnı yoxdur ki, o, mahni xalqın ürəyincə
olmasın, o melodiya xalq tərefindən sevil-
məsin.

İSTEDAD VƏ BÖYÜK MƏDƏNİYYƏTİN VƏHDƏTİ

Ssenariye görə T.Quliyev "Bəxtiyar" fil-
minin bir hissəsində çox primitiv, şablon bir
mahnı yazmalı idi. Hətta qəsdən "primitiv"
yazılmış mahni yenə de çox gözəl almışdı.
O mahni sonradan en sevimli mahniya çev-
rilmişdi və xalq tərefindəndəndi de sevilə-se-
vilə oxunur. T.Quliyevdə aşağı səviyyəli mu-
siqiye rast gəlmirik. O, hem pianoçu, hem
dirijor, hem də çox yüksək səviyyəli, böyük
istedadlı malik, öz janrında dahi bir bəstəkar
olmuşdur. Ondan soruşanda, niyə o, dirijor-
luq etmir, deyəmiş ki, mən dirijorluq edər-
dim, özü də yaxşı məktəb keçmişəm, amma
Niyazinin qarşısında dirijorluq etmək gü-
nahdır. İnsana münasibətdəndə asılı olma-
yaraq, istedadlı adamlara ehtiramla yanaşır,
onları sevir və yüksək tuturdu. Məhz elə bu
səbəbdən, Niyazi, Qara Qarayev və Fikret
Əmirov kimi böyük sənətkarlar Tofiqin yaxın
dostları idi. Tofiq Quliyev Azərbaycan musiqi
tarixində özüne çox böyük və dərin iz
qoymuş bəstəkardır. Özü də bu yaradıcılıq,
əsl "şəhər" yaradıcılığıdır. Çünkü Tofiq Quliyev
əsərləri əlindəndən insanın gözlərinin
önündə birinci növbədə, Bakı canlanır. Bakı
haqqında neçə mahni yazıbsa, hamısı şe-
devrəldərdir.

BƏSTƏKARIN YARADICILIĞINDAN BÖYÜK BİR NƏSİL QİDALANIB

T.Quliyev yaradıcılığından böyük bir nə-
sil behrələnib, ondan tərbiyə alıb. T.Quliyev
yaradıcılığı onlarda təbəti sevməyi, hayatı
sevməyi, gözəlliyyin qədir-qiyimetini bilməyi,
musiqinin səviyyəsini düzgün təyin etməyi,
Vetənə bağlılığı, Azərbaycanın bütün guşə-
lərini sevməyi - bütün bu hissələri oyadıb. Bu
özü də bəstəkarın bir vətəndaş kimi en yüksək
səviyyəli cəhətlərindən biridir. Bu baxımdan,
Tofiq Quliyev, həqiqətən, əvəzolun-
maz böyük sənətkarıdır.

Gözəl mahni ustası Tofiq Quliyev Azə-
rbaycan musiqi mədəniyyətinə bənzərsiz
təhfələr vermişdir. Onun mahni sahəsində
ki yaradıcılıq nailiyyətləri sonrakı nəsil bəstə-
karların yaradıcılığında bir ənənə şək-
lində davam etmişdir. Bəstəkarın xidmətləri dəfələrlə en yüksək dövlət mü-
kafatlarına layiq görülür. Azərbaycan SSR
xalq artisti (1964). Azərbaycan əməkdar in-
cəsənət xadimi (1958). 1957-ci ildən Azə-
rbaycan Bəstəkarlar İttifaqı idarə Heyətinin
üzvü, 1961-64-cü illərdə Filarmoniyanın di-
rektoru, 1958-59-cu ildən isə bədii rəhbəri
olmuşdur. Bəstəkarın xidmətləri dəfələrlə
en yüksək dövlət mükafatları ilə qeyd olun-
dur. Bəstəkar 2 dəfə Qırmızı Əmək Bayra-
ğı ordeni və "Şərəf nişanı" ordenilə təltif
edilib.

Yaddaşlarda iz salan, hər zaman sevilə-
sevilən dinlənilən, mənəvi ruhumuzu qida-
landırın böyük bəstəkarın mahniları heç za-
man unudulmayıcaq.

Müxalifət liderlərinin adları üstlərindədir

Mais Səfərli: "Xaricə səfərləri zamanı Azərbaycana qarşı ittihamlar səsləndirmələri, onların satqın və xəyanətkar xislatlərindən irəli gəlir"

Müxalifətdaxili intriqalar ve partiya funksionerlərinin bir-birini gözden salmağa çalışması xarici məraqlı dairələrin də onlardan üz döndərmələrinə gətirib çıxarıb. Artıq dağıdıcı ünsürlərin özəri də xarici fondlar ve ayrı-ayrı şaxslərlə ciddi problemlərinin yarandığını etraf edirlər. Təbii ki, ciddi ixtilafların yaranması müxalif qüvvələrə ayrılan xarici yardımın kəsilməsi deməkdir. Pul olmadığı halda hay-küy qaldırmaq, şoular göstərmək və siyasi fealiyyət göstərmək qeyri-mümkin məsələyə çevrilir.

Vəziyyətdən çıxmak üçün müxtəlif vasitə və üsullardan istifadə edirlər. Cəmil Həsənlinin, Arif Hacılinin və digərlərinin tez-tez xaricə üz tutmaları vəziyyətdən çıxmaya hasablanmış adımlardandır. Xaricə çıxan kimi de Azərbaycan əleyhine şər və böhtanlar səsləndirir, ittihamlar və iddialar irəli sürürlər. Teki xarici qüvvələr onlara əməkdaşlıqla maraqlı olduqlarını dile getirsənlər. "Yurdaş" Partiyasının sədri Mais Səfərli "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, müxalif başbələnlərinin xaricə səfərləri zamanı Azərbaycana qarşı ittihamlar səsləndirmələri, onların satqın və xəyanətkar xisletlərindən irəli gelir. Belələrinə azərbay-

canlı demək çətlindir: "Dağıdıcı müxalifə düşərgesini təmsil edən şəxslərin danışmağa başqa sözleri olmadığına görə, həmişə olduğu kimi, ölkəmiz haqqında xoşagelməz fikirlər səsləndirməye başlayıblar. Yəni həmin şəxslərin bildikləri bir iş var ki, o da iqtidara qara yaxmaqdır. Bununla da, özlərinə bir siyasetçi hesab edirlər. Müxalifə düşərgesini təmsil edən şəxslərin fealiyyəti də heç bir siyasi nəzəriyyələre söyklənməz. Sadəcə olaraq, bir müddət gündəmde qalmalı, diqqəti özlərinə cəlb etmək və Azərbaycanı sevməyən qüvvələri özlərinə cəlb etmək üçün bu cür yersiz addımları atırlar".

Partiya sədri bildirdi ki, eger doğrudan da, müxalifə düşərgesini təmsil edən şəxslər normal siyasi fealiyyətə və partiya quruculuğu ilə məşğul olsayırlar, qarşısından gələn prezident seçkilərinə qanunlar çərçivəsində hazırlanmışdır və öz namizədlərini müəyyənleşdirirdilər. "Amma bu gün sadaladıqlarının heç biri müxalifətə yoxdur. Bu da, onu deməyenə asas verir ki, müxalifət

fətin heç bir siyasi fealiyyəti və siyasi bacarığı yoxudur. Müxalifətin görə bildiyi iş var. O da inkişaf etmiş ölkəmiz haqqında reallığı özündə eks etdirməyən fikirlər səsləndirmələridir. Təbii ki, müxalifə temsilçilərinin bu cür hərəketlərə el atmaları onlara başucalığı getirməyəcək. Əksinə, onları gözdən salır".

M.Səfərli onu da bildirdi ki, dağıdıcı müxalifə partiyalarının normal inkişaf edə bilməmələrinin sebəbini liderlərin səhv siyaset aparmaları ilə əlaqələndirmək lazımdır: "Düşünürəm ki, bu partiyalar da həmin liderlərin şəxsi məraqları üzərində qurulub. Demək olar ki, adıçəkilən partiyalar ancaq bir şəxsin iradəsindən asılıdır. Ona görə də, bu kimi partiyalar normal bir partiyaya əvərilər, fealiyyət göstərə bilmirlər. Onsuz da müxalifətin bu seçimlərdə qalıb olmaq şansı sıfıra bərabərdir. Demək olar ki, dağıdıcı müxalifət uzun illərdir ki, ölkədə keçirilən bütün seçimləri uduza-uduza gəlir. Azərbaycanda nəyə isə nail olmaq üçün, ilk önce, ictimaiyyətin dəstəyini qazanmaq lazımdır. Yəni onlar qanuni yollarla ölkədə keçirilən seçimlərdə iştirak edərək, nəyə isə nail ola bilərlər. Əks təqdirdə, qeyri-sivil yollarla heç nəyə nail olmaq mümkün deyil. Çünkü Azərbaycan demokratik-hüquqi bir dövlətdir".

GÜLYANƏ

Edvard Qriqoryan nəyi deməyə macal tapmadı?

Şahid öldü, yoxsa öldürdü?

Ermənistən parlamentində 18 il önce terror törətmis və sağ qalaraq ömürlük həbsə məhkum edilmiş Edvard Qriqoryanın "ürək çatışmazlığı diaqnozu" ilə öldürüyü bildirilir. Bir sıra erməni KİV-ləri bu şəxsin öz əcəli ilə ölməsi xəberinin həqiqətə uyğun olmadığını yazırlar. Belə ki, "1in.am" saytında olayla bağlı qeyd olunur ki, Qriqoryanın ölüm faktında səslənən rəsmi versiyaya cəmiyyətin əsas seqmentində haqlı şübhələr yaradıb.

Müəmmalı sui-qəsdlər

"Ötən 18 ilde hakimiyət 27 oktyabr hadisəsi ilə bağlı olan təşkilatçıların izlərini silmək üçün bütün mümkin vasitələrdən istifadə ediblər"-deye yanan sətin siyasi şərhçisi Sarqis Artsruniye görə, artıq ölmüş Edvard Qriqoryan 27 oktyabr güləbaranının əsas figurantlarından olsa da, birincisi və axrincısı deyil: "Elektrik ustası Norayr Yegizaryan 27 oktyabr hadisələrində şübhəli şəxs olub və 2000-ci ilde "Nubaraşen" həbsxanasında, rəsmi versiyaya görə cərəyan vurması nəticəsində həyatını itirib. Diger iştirakçı olan Vram Qalstyan davamlı olaraq sığnallar verdi ki, onu özüne qəst etməyə sövq edirlər və nəticədə 2004-cü ilde Qalstyan "özünü öldürdü".

Vram Qalstyanın "özüne qəsdindən" sonra, elə həmin il Ermenistan parlamentinin deputati olmuş və 27 oktyabr hadisələrinə görə həbs edilərək, sonradan azadlığa buraxılmış Muşeq Movsisyan Aparan-Yerevan av-

toyolunda "avtomobil qəzasına" düşərək həlak olur.

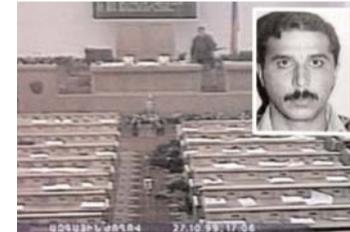
Yenə də 2004-cü ildə ABŞ-da və yenə də "avtomobil qəzasında" sözügedən hadisələrlə bağlı şahid qısmində dindirilən Roza Ovannisan həyatını itirir.

Həmin il Ermənistən parlamentinin binasında parlamentin passport şöbəsinin əməkdaşı, 27 oktyabr güləbaranı hadisəsində şahid kimi tanınan 45 yaşlı Asmik Abraamyan "özünü asaraq intihar edir". 2010-cu ilin mayında isə "Nubaraşen" həbsxanasında hadisələrdə təqsirlər bilinər 14 il həbs cəzası almış Hamlet Stepanyanın yatağında meyiti tapılır. Onun həbs müddəti 2012-ci ildə başa çatırı. 2014-cü ildə sözügedən hadisələrin əsas şahidlərindən hesab edilən və Ermənistən Milli Televiziyanın müxbiri və şərhçisi olmuş Tigran Nazaryan ABŞ-da olur.

Deyilənlərə görə, güləbarana qədər o, Robert Koçaryanın etrafında əsasən əlaqələndirici olub, hətta hadisədən sonra Koçaryanla və s. hakimiyət nümayəndələri ilə görüşdə də iştirak edib. Bütün ölümlər şübhəli vəziyyətlərde baş verib və belə qənaətə gəlmək mümkündür ki, 27 oktyabr parlament güləbaranında Ermənistən hakimiyətinin və Rusiya xüsusi xidmət orqanlarının əli var".

Ermənistən əsl sahibi Moskvadır...

Beləliklə, parlamentdə baş vermiş qanlı hadisələrdə müxtəlif şübhəli məqamlarda həyatlarını itirmiş iştirakçı və şahidlər barədə məlumatları qeyd edən Sarqis Artsruni sonuncu şəxsin -

Edvard Qriqoryanın ölümündən qabaq səsləndirdiyi fikirlərini ictimailəşdirib. "27 oktyabr hadisələrinin 18-ci ildən müəminə az qalmış o söz vermişdi ki, bir çoxlarını məyus edəcək və bu güne qədər heç vaxt danişılmamış qalan faktları dərc etdirəcək"-deye yanan erməni şərhçi əlavə edib ki, məlum olmayan bir məsələ var: "Qriqoryan məhz nəyi açıqlamağa hazırlaşırı, yaxud onun deyəcəyi sözərək həqiqətənmi qiymətli idi? Hər halda, fakt budur ki, o, ötən gecə "oldü" və faktları deməyə macal tapmadı. Artıq belə bir təəssürat oyanır ki, Qriqoryanın susmasında kimlərə maraqlı olub".

Nəticədə şərhçini, məhz bu istiqamətdə başa çatdırı Sarqis Artsruni sonda qeyd edir ki, Serj Sarkisyan hakimiyəti Qriqoryanın öz əcəli ilə öldürüyü, yaxud öldürülmediyini sübuta yetirmək üçün inandırıcı faktlar ortaya qoyulmalıdır. Əks halda, cəmiyyət 27 oktyabr parlament güləbaranı ilə bağlı səslənən və bu hadisədə, xüsusi, hazırlı və öncəki iqtidarların əli olduğu səslənən fikirlərə daha çox inanacaq. "Digər tərəfdən, Robert Koçaryanla Serj Sarkisyan hakimiyətleri arasındakı əlaqələr onların Rusiyaya bağlı siyasetlərindən də bəllidir. İstisna etmek olmaz ki, Moskva 27 oktyabr hadisələrinin izlərini silməkdə davam edir və bununla göstərməyə çalışır ki, əslində, 18 ildir bu ölkənin (Ermənistən-R.N.) əsl sahibi odur".

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Gömrükçülər narkotik vasitə aşkarlayıb

Gömrükçülər narkotik vasitə aşkarlayıb. Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, Bileşəvar Gömrük İdarəsinin "Qoşa Təpə" gömrük postunda İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikasına piyada gələn Azərbaycan vətəndaşı saxlanılıb və üzərində şəxsi yoxlama aparılıb.

Şəxsi yoxlama zamanı zərurət yarandığı üçün vətəndaşın daxili orqanları həkim müayinəsindən keçirilib. Nəticədə, vətəndaşın düz bağırsağında 1 ədəd bükümde xalis çekisi 56,5 qram olan narkotik vasitə - heroin aşkarlanıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Sinoptiklər xəbərdarlıq edir: Qar yağacaq

Sinoptiklər hava şəraitinin dəyişəcəyi ilə bağlı xəbərdarlıq edib. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamenti AZERTAC-a bildirilib ki, bir neçə gün davam edən mülayim hava şəraitindən sonra noyabrın 8-i qərb rayonlarından başlayaraq 10-u axşamadək havanın qeyri-sabit keçəcəyi, arabir yağış yağacaq gözlonılır. Yağının bəzi yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturu tədricən 4-6° aşağı enəcək. Çaylarda sululuğun artacağı ehtimal olunur.

Nar-dan yeni Full paketi!

"Nar" yeni "Full" paketlərini təqdim etdi

"Nar" tamamilə yeni "Full" paketlərini təqdim etdi. "Full 9", "Full 14" və "Full 19", paketlərindən birinə qoşulan abunəçilər bu sərfəli təklif sayesində bol ünsiyətdən həzz almanın sevincini yaşayacaqlar. Ölkədaxili dənişq dəqiqələri və bol internetin daxil olduğu paketlərin əsas özəlliyi qazanılan bonusların növbəti aya keçməsidir. Belə ki, abunəçilərin arzu və istəklərini hər zaman nəzərə alan "Nar" istifadə edilməyən bonusların bir sonrakı aya keçməsini məhz "Full" paketi ilə təmin etdi.

"Full 9" paketine qoşulduğu andan etibarən, abunəçi bonus olaraq 300 ölkədaxili dəqiqə və 1,5 GB internet trafiği, "Full 14" və "Full 19" paketlərinə qoşulduğunda isə, müvafiq olaraq 450 ölkədaxili dəqiqə, 2 GB internet və 600 ölkədaxili dəqiqə, 2,5 GB internet trafiği qazanır. Paketlərin həcmindən asılı olaraq abunəçinin balansından müvafiq qaydada 9 AZN, 14 AZN və ya 19 AZN çıxılır. Paketi davamlı yenileyən abunəçinin istifadə etmədiyi bonuslar ise növbəti aya keçir. İrihəcmli "Full" paketləri və digər məlumatları nar.az internet səhifəsindən öyrənmək olar.

"Azerfon" şirkəti 21 mart 2007-ci ildə "Nar Mobile" ticarət nişanı ilə fealiyyətə başlayaraq qısa bir müddədə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi ərəfinin çağdaş həyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsinə abunəçilərinin istifadəsinə verib. Mobil operator şəbəkə keyfiyyətinin davamlı təkmilləşdirilməsi strategiyası çərçivəsində səs keyfiyyətinin nəzəreçarpaçاق dərəcədə artımını və səsin temiz ötürülməsini təmin edən "HD-Voice" (High Definition Voice) xidmətini təqdim edib. "Nar" şəbəkə hazırlıda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6000-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunəçiye yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Əli Kərimlinin malaçısı Nurəddin Məmmədli yenə “quş buraxdı”

AXCP sədrinin maliyyəsi və mal-mülkü göz qamaşdırır

AXCP-nin ali məclisi-nin sədri, müxalif kuluarlarda ayağusu-rüşkən siyasetçi kimi tanınan Nurəddin Məmmədlini nədənsə partiya sədri Əli Kərimlinin varidatı qayğı-landırmağa başlayıb. Daha dəqiq desək, o, cəbhə sədrinin real var-dövlətini ictimai rəydən gizlətmək qərarına gələrək, guya Kərimlinin, ümumiyyətlə, bir həsir, bir də Məmmədnəsir olduğunu “sübut” etməyə çalışıb. Misal üçün, Ə.Kərimlinin gəlir mənbəyini Avropa Məhkəməsinin Azərbaycan dövlətinə qarşı çıxardığı qərarları ilə “əsaslandırmaga” çalişan N.Məmmədli, üstəlik, iddia edib ki, sən demə, AXCP sədrinin şəhərdə və rayonda yaşadığı mülklərindən başqa, heç bir mülkü yoxdur və s (?-R.N.) Halbuki...

xarici səfirliklərin “siyasi məhbəs” ailələrinə ayırdığı vəsaitlər və mühacir biznesi!

rədə hansı dairələrlə əməkdaşlıq edir ki, bu qədər maddi gəlir qazanır, üstəlik, atasının da cibinə pul qoyur?

Həmçinin, bu iddiaların heç birinin əsl həqiqəti eks etdirmədiyi də bili-rlik. Çünkü Ə.Kərimlinin apardığı bu artistizm kampaniyası kənardan iyrənc görünür. “Real müxalifət” kimi guya ha-kimiyyətin təzyiqləri nəticəsində ağır məhrumiyyətlər içinde yaşamaya məcbur olan “yazlıq” obrazı yaratmaq cəhd-ləri mənqisiz alınır.

Yəni o, “aktyorluq” etsə də, onun oynadığı rol, ya da obraz çox uğursuz görünür. Ümumiyyətlə, Ə.Kərimli lap ermenilər kimi özünü “əzabkeş” göstərmək üçün ən müxtəlif alçaqlıqlara əl atmaqdə davam edir.

Belə nəticəyə gəlmək olar ki, Əli Kərimli tüfeyli oğlu Türkel Kərimlinin və məhkəmənin göndərdiyi pulları ilə bu qədər ehtiyacı ödəyə bilməz

Başqa tərəfdən, sərr deyil ki, AXCP sədrinin yeyib-içmək, qızlara pul xərcləmək gün keçirən tüfeyli oğlunun göndərdiyi 5-10 manata Avropa Məhkəməsinin kəsəcəyi cərimələrə ehtiyacı yoxdur. Nəzərə alarsaq ki, AXCP sədrinin Bakının mərkəzindəki bahalı mənzilini, dəniz kənarındaki nə-heng malikanəsini, və digər villasını ayrı-ayrılıqda qoruyan mühafizəçiləri var və o cümlədən, bahalı son model maşınları da mövcuddur, onda belə nəticəyə gəlmək olar ki, Ə.Kərimli yalnız oğlunun və məhkəmənin göndərdiyi pulları ilə bu qədər ehtiyacı ödəyə bilməz.

Amma N.Məmmədli sədrini malala-maşa çalışarkən, real həqiqəti deməyi unudub. Ona görə də, yadına salmağı nəzərə aldıq. Misal üçün, Kərimliyə əsas gelir getirən sahə “mühacir biznesi”dir. Onun saxta arayışlarla “mühacir” qismində Avropa ölkələrinə göndərdiyi adamların sayı-hesabı ölçül-məzdır. Hər arayışın da 3-5, hətta 6-10 min avrova və dollara qədər qiymətləri var. Baxır, ona müraciət edən adam hansı Avropa ölkəsinə getməyə can atır. Yeri gəlmışkən, Ə.Kərimlinin cinayət tərkibli biznesinin Avropadakı “ko-ordinatoru” Fikrət Hüseynli də bu yaxınlarda Ukraynada həbs edilmişdi. Son vaxtlar “Milli Şura”的 keçirdiyi mitinqləri də həmin məsələnin kökünə dayanır.

Seçkilər ərefəsində qazanılan pullar,

Guya Əli Kərimli özünü və partiyasını, sən demə, üzvlük haqları hesabına dolandırılmış...

Halbuki sonradan özü-özünü ifşa edərək, sədrinin torpaq sahələrinin ol-duğunu deyib və hətta həmin torpaq sahələrini satmaq istədiyini də etiraf edib. Guya Ə.Kərimli “ehtiyaca” düşə-rək, həmin sahələri satmaq istəsə də, “hakimiyyət ona mane olub”. Söz yox ki, N.Məmmədli nə vaxt danışırsa, mütləq şəkildə “quş buraxır” və bu də-fə də eyni hal yaşanır. Ona görə özü də bilmədən, Ə.Kərimlinin torpaq sahələrinin olduğunu dile getirib. Üstəlik, villalarını da buraya əlavə etsək, artıq cəbhə sədrinin əməlli-başlı mal-mülkü sahibi olduğunu görərik.

Başqa tərəfdən, N.Məmmədli AXCP-nin maliyyələşməsi barədə də yalan danışır. O, qeyd edib ki, təşkilat ianələr və üzvlük haqları əsasında fealiyyət göstərir və bu barədə hesabat təqdim edir (?-R.N.). Bu zaman belə bir sual yaranır: nəye görə AXCP səlahiyyətlərindən hesabat təqdim edil-mədiyi soruşulduğda, onlar bildirirlər ki, üzvlərinin imkanları yoxdur. İndi isə iddia olunur ki, guya Kərimli özünü və partiyasını, sən demə, üzvlük haqları hesabına dolandırılmışdır...

Üğursuz “aktyor”!

Onu da xatırladaq ki, hələ bir müd-dət əvvəl Ə.Kərimlinin özü də “facebook”dakı səhifəsində yaşayışı haqqında məlumat vermişdi. O, Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin Azərbaycana qarşı qərarlarından və Ingiltərədə ya-sayan oğlu Türkəl Kərimlinin göndərdiyi pullar (?-R.N.) hesabına məişət problemlərini həll etdiyini demişdi. Bu zaman yene də sual meydana çıxır: Ə.Kərimli T.Kərimlinin yüksək maddi vəsait tələb edən təhsil xərclərini hara-dan qazanıb? Yaxud T.Kərimli Ingiltə-

Cəmil Həsənlinin xarici səfərləri arxasında hansı məqamlar dayanır?

Və ya “Milli Şura” sədri özünə də yalan danışmağa başlayıb

Yene də seçkiyəfəsi qondarma qurum olan “Milli Şura”nın sədri Cəmil Həsənlinin ABŞ səfəri, zaman-zaman Qərb ölkələrinə, xüsusiylə də, ABŞ-a ardıcıl səfərlər etmesinin arxi-sında hansısa məqsədlər dayanır. Xüsusilə də, “Milli Şura” rəhbərliyi son vaxtlar onlara verilməyən sıfırışlırdən ciddi şəkildə narahat olma-ğa başlayıblar. Ən ma-raqlı məqəm işe, C.Hə-sənlinin ABŞ-a səfərlərinin əsas təşkilatçısı isə AXCP sədri Əli Kərimlidir. Ancaq onu da qeyd edək ki, Ə.Kərimli pasport problemi yaşamasayı, özü xarice sefər edərdi, C.Həsənliyə imkan verməzdi. Yəni AXCP sədri xeyir gələn deşive başqa adamı soxma, özü girər. İndi bu baxımdan da, Ə.Kərimlinin sözləri-ni “Milli Şura” sədri C.Həsənli xarici havadaları qarşıında səsləndirir. Bu da Ə.Kərimliyə pis təsir başlıyılır. Ancaq Ə.Kərimli bunu qəbul etməlidir. Cünki o və həmkarı bir üzü olan vicdansızlardır.

O da sərr deyil ki, həmişə Ə.Kərimli və C.Həsənli kimi “fiqurlar” müxtəlif siyasişdirilmiş motivli emel-lərde dəfələrlə işlədiliblər. Bu işe, ilk öncə, belə deməyə əsas verir ki, bu cür “fiqurlar” a qurşanınlar heq də dünyəvi və demokratik prinsiplərə səykənən siya-si təşkilat rəhbərləri ola biləməzlər.

Cəmil Həsənli- Kristofer Smit erməni lobbisinin ipli kuklalarıdır

Bu gün C.Həsənlinin kim olduğu xalqımıza bəlli-dir: satqın, erməni və erməni lobbisine çalışan vətən xaini, cinayətkar, digər əcnəbi qüvvələrin əlinde oy-nadılan ipli kuklalar. Yəni sözə “Milli Şura”nın sədri C.Həsənli ölkəmizin inkişafını gözü görməyən qüvvələrin əlinde ipli kuklaya çevrilmiş zaddır. Eyni zamanda, C.Həsənli AXCP sədri Ə.Kərimlinin diktəsi ilə hərəkət edən və bütün mənəviyyatını ayaqlar altına atmış kəslərdəndir.

“Demokratiya carçası” Kris Smitin də erməni lobbisinin əində ipli kuklaya çevriləsi işe uzun illərə səykənir. Bu konqresmen haqqında ABŞ siyasi dairə-lərində də ciddi düşünenlərin azaldığı məlum olmaqdadır. Daha dəqiq desək, K.Smitin və daha bir neçə amerikalı qeyri-ciddi siyasetçi-nin erməni rüşvətine alışqanlığını, erməni lobbisi-nin isə bundan istifadə edərək, onu istədiyi havada oynaması ciddi siyasetçi olmasına böyük şübhələr altına alıb. Yeri gəlmışkən, onu da xatırladaq ki, K.Smit erməni lobbisinin pul-parasına satılmış digər “siyasetçilərindəndir”. Bu, o Smitdir ki, uzun illərdür ki, sözügedən müstəvidə bizişini qurmuşdur. Smit məhz Ermenistanın işgalçılıq siyaseti nəticəsində özünə böyük şəbəkə qazana bilib. Bu gün Qarabağ münaqişəsinin uzanması ona çox sərf edir. Bu, o K.Smitdir ki, Azərbay-cana qarşı “907-ci düzəliş”in müelliflərindən biri, ermənilərin işgalçılıq siyasetinə bəraət qazandırın, Dağlıq Qarabağın “müsteqilşəməsi” ideyasını təbliğ edən və bu istiqamətdə əsaslı tədbirlər həyata keçirmişdir. Siyasi riya-karlılığın göstəriciləri olan C.Həsənli ile Kristofer Smit arasında eynilik görünməkdədir. Görürün, ele bu səsəndə seçkilər ərefəsi C.Hə-sənlinin ABŞ səfəri de əbəs yere deyildi.

Erməni lobbisinin ipli kuklaları bilməlidirlər ki, Azərbaycanın demokratik yolla inkişaf, analoqu olmayan dinamik iqtisadi inkişaf yolu keçməsi, inkişaf etmiş ölkələr sırasına daxil olmağın strateji hədəf kimi qarşıya qoyulması, Azərbaycanı, nəinki regionda, eləcə də, dün-yada mərkəzi dövlətə çevirməkdədir.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Sovet dövründə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan dilinə qayğısı

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan dilini dövlət dili səviyyəsinə yüksəldir, onu həm müstəqil Azərbaycanda, eləcə də, bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıların dilinə çevirmək uğrunda mübarizə aparırdı.

Akademik Ağamusa Axundov "Heydər Əliyevin Azərbaycan dilinə qayğısı qəhrəmanlığa bərabər xidmet idi" adlı məqaləsində yazır: "Həmin gün siyasi-iqtisadi ve s. sahələrdə ar-tıq heyata keçirilməkdə olan yenileşmənin ve milli varlığımıza fərqli rəsmi münasibətin Azərbaycan dilində de başlanğıçı oddu. Unudulmaz rəhbərimiz Heydər Əliyev ana dilimizi ehətə dairəsinə görə cəmiyyəti təmsil edən bütün amillərdən həmişə uca tuturdu. Çixışlarından birində, o, ana dilində danişmaq hüququnu böyük nailiyət sayaraq demişdi ki, bu, iqtisadi və başqa nailiyətlərin hamisindən üstün bir nailiyətlər, bizim bir milət kimi özümüzə məxsus dilimiz var. Odur ki, dil quruculuğu məsələlərini, o, Azərbaycanla rəhberliyinin hər iki dənəmində diqqət mərkəzində saxlamışdı.

Məlum olduğu kimi, 1977-ci ildə SSRİ-nin Yeni Konstitusiyası təsdiq edildi. Həmin konstitusiya bütün respublikalarda hazırlanın yeni konstitusiyalar üçün bir nümunə rolunu oynamalı idi və faktik olaraq, oynayırdı. Həmin konstitusiyada isə ele əvvəldən dövlət dili haqqında maddə yox idi və bunun bir neçə obyektiv və subyektiv səbəbləri var idi. Obyektiv səbəb, bu iddi ki, SSRİ altı müxtəlif dil ailəsinə (slavyan, roman, iran, türk, iber-Qafqaz) və heç bir yaxın qohumu olmayan erməni) daxil olan dillərdə danişan xalqları birləşdirən qurama bir dövlət iddi və öz dil doktrinasında bütün milli dilləri müstəqil elan edən bir dövlət həmin maddəni öz konstitusiyasına sala bilməzdı.

Məsələnin subyektiv səbəbinə gəldikdə, Sovet imperiyasını, bu, tamamilə təmin edirdi. Belə ki, rus dili, faktik olaraq, yeni SSRİ üçün de-faktō rəsmi dövlət dili vəzifəsini yerine yetirirdi. Belə bir maddənin de-yure qeyri-mövcudluğunu isə başqa respublikalara nümunə kimi göstərə bilərdi. Həqiqətən de, belə oldu. Heydər Əliyev yazır: "Mən bunu bildirmək istəyirəm ki, biz 1977-1978-ci illərdə Azərbaycan Konstitusiyasına "Azərbaycanın dövlət dili Azərbaycan dilidir" yazmağa çalışanda, bize Moskvadan deyirdilər ki, axı, SSRİ Konstitusiyasında bu yoxdur və siz nə üçün yarızırsınız? Deyirdilər ki, bizdə yoxdur, sizdə də olmamalıdır. RSFSR-in Konstitusiyasına bu maddənin salınması da başqa respublikalar üçün örnek rolunu oynaya bilərdi və təbiidir ki, salmamışdır".

Azərbaycanda vəziyyət başqa cür idi. Heydər Əliyev ana dilinin dövlət dili olması uğrunda mübarizəsini davam etdirirdi. De-faktō dövlət dili uğrunda ardıcıl mübarizə aparan respublika rəhbəri dövlət dilinin konstitusiyada qeyd olunmamasına döze bilməzdi. Respublikanın rəhbəri ziyalları, bütün xalqı ana dilinin dövlət dili kimi yaşamaq hüququ uğrunda mübarizəyə cəlb edərək, bütün qüvvəsi ilə mübarizə apardı və bir sıra çətinliklərə ve manələrlə böyük hünərlərle

sinə gərdi. O illeri dövlətimizin rəhbəri belə xatırlayır: "Sadəcə, mən istəyirdim ki, bizim konstitusiyada dövlət dilinin Azərbaycan dili olmasını yazar. Ona da mane olurdular, istəmiridər. Mən bunu keçən dəfə dedim - ayın 31-də. Nəticədə də, 15 müttəfiq respublikadan ancaq 3 respublikanın - Azərbaycan, Gürcüstan, Ermənistan konstitusiyalarında dövlət dili yazılibdir.

Heydər Əliyevin ana dili sahəsindəki bu fealiyyəti, nəinki Moskvada və başqa respublikalarda, hətta xaricdə də eks-səda doğurmuşdu. 1970-ci illərdə Azərbaycanda ana dilindən geniş istifadəni, dövlətin ana dilinə qayğısını, bu sahədə elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasını xarici ölkə sovetoloqlarından S.Uimbüs Azərbaycanda "zorakı ruslaşmaya və rus dilinin zorla qəbul edilməsinə müqavimət" adlandırmışdı. Azərbaycanda 1970-ci illərdə ana dilinin dövlət dili kimi inkişafı Ş.Lemersye, R.Paups, A.Beninqson kimi sovetoloqların da diqqətini cəlb etmişdi.

Əlbətə, bütün bunlar dövlətin siyasi kursu ilə yanaşı, bilavasitə görünlən, həyata keçirilən işlərə də bağlı idi. 1974-cü ildə Azərbaycan dilinin tədqiqi və tədrisi sahəsində nailiyətləri eks etdiren 4 cildlik "Müasir Azərbaycan dil" kitabı respublika dövlət mükafatına layiq görülmüşdü. Azərbaycan keçmiş SSRİ-də tipoloji türkologiyanın mərkəzine çevrilmişdi. Bunnarın hamısı dilin öyrənilməsinə və işləkliliyinə göstərilən dövlət qayğısının, Heydər Əliyev diqqətinin nəticəsi idi.

Heydər Əliyevin xalq arasında çıxışları da həmişə canlı və zəngin şifa-hı nitq nümunəsi kimi maraq doğururdu. Xalqın bu qədər qırılmaz tellərlə bağlı olan ikinci bir dövlət xadimi, bəlkə de, olmamışdı. Xalqın ele bir təbəqəsi yoxdu ki, Heydər Əliyev onurlarla görüşməmiş olsun: alimlər, yazıçılar, rəssamlar, bestəkarlar, neftçilər, pambıqcılar, üzümçülər, əkinçilər və idmançılar... Hami ilə, O, bir rəhbər olmaqla bərabər, həm də müvafiq sahə üzrə bir mütəxəssis kimi də söhbət apardı. Lakin bütün təbəqələrlə eyni bir dildə, nitq mədəniyyətinin bütün tələblərinə, orfoepik, leksik və qrammatik normalarına cavab verən mükəmməl və gözəl ədəbi dildə danişirdi.

Xalqın nitq mədəniyyətini yükseltmek Onun en böyük arzularından və tələblərindən biri idi. Böyük rəhbərin yazıçılarının VII qurultayında dediyi sözleri necə yaddan çıxarmaq olar: "...mədəniyyət və elmin səviyyəsi yüksəldikcə dilin təkmilləşmesinə, inkişaf" etməsinə və zənginləşməsinə daha çox qayğı göstərmək lazımdır. Bu da respublikanın bütün ədəbiyyatçılarının, Yazıçılar İttifaqının en mühüm vəzifələrindən biridir". Ümumiyyətə, nitq məsələsi Heydər Əliyevin dil doktrinasının dil və ədəbiyyat problemlərində dəyişməz və daimi müdəddələrdən olmuşdur. 16 il sonra yazıçılarının X qurultayında Heydər Əliyev yazıçılar qarşısında əvvəller qoyduğu "ən mühüm vəzifəni" "ən müqəddəs borc" səviyyəsinə qaldırmışdı: "Azərbaycan dilini daha da zənginləşdirmək, daha da inkişaf etdirmək sizin en müqəddəs borcunuzdur".

Dilimizin böyük qayğıkeşi, xalqı-

zin böyük övladı Heydər Əliyevin ana dilinə məhəbbəti o qədər güclü idi ki, respublikamıza rəhbərlik etdiyi hər iki dövrde Onun Azərbaycan dilinə göstərdiyi himayədarlıq barede nə qədər desən danışmaq olar. Ana dilinin qorunması, inkişafı, zənginləşməsi sahəsində O, ister imperiyanın hökm sürdüyü dövrde, isterse də müstəqillik illərində əlindən gələni maksimum dərəcədə həyata keçirib.

Sovet dövlətinin çox qüdrətli bir dövründə Heydər Əliyev Azərbaycan dilinin dövlət dili olması barede konstitusiyaya xüsusi maddənin, nəinki yazılımasına, eyni zamanda, eləvə bir abzasın daxil edilməsinə də nail olmuşdu. Həmin abzas beş idi: "Azərbaycan SSR dövlət orqanlarında və ictimai orqanlarda, mədəniyyət və maarif idarələrində Azərbaycan dilinin işlədilməsini təmin edir və onun hərtərəfli inkişafına dövlət qayğısı göstərir". Konstitusiyanın qəbul olunduğu dövr, onun töretdiyi çətinliklər nəzərə alınarsa, bu, böyük rəhbərin öz xalqına, öz dilinə, həqiqətən, qəhrəmanlığa bərabər xidmeti idi.

"Böyük qayğıdı"dan sonra dövrün dördüncü də öz çətinlikləri var idi. Cəmi bir il hakimiyətdə olanlar dövlət dilinin adı konstitusiyada "Azərbaycan dili" qala-qala, tələm-telesik onu Milli Məclisde "Türk dili" ilə əvəz etmişdilər.

Ölkə Prezidenti kimi Heydər Əliyev bu sehvin düzəldilməsi üçün xeyli əmək və vaxt sərf etməli oldu. Azərbaycan Respublikasının Yeni Konstitusiya layihəsini hazırlayan komissiyanın üzvü kimi mən Onun bu mövzuda keçirdiyi iclasları yaxşı xatırlayıram. Ümumiyyətlə, ele bir iclas olmazdı ki, komissiyanın Sədri Heydər Əliyev dönen-dönen bu məsələyə toxunmamış olsun. Prezidentin bu məsələyə dair çıxışları ertəsi gün qəzetlərdə dərc olunurdu və oxucular onları, yəqin ki, yaxşı xalrılayırlar. Heydər Əliyev dilimizin adı məsələsinə komissiyanın AMEA-da və Prezident Sarayında keçirilən daha iki geniş iclasında müzakirəyə çıxardı. Həmin müzakirələrə ölkənin bütün görkəmli ziyanlıları dəvət olunmuşdular. 50 nəfərə qədər ictimai və siyasi xadim, alim, yazıçı, nazir və başqa ziyanlılar çıxış etdilər. O, bütün natiqlərə sərbestlik vermİŞ və tam demokratik şərait yaratmışdı.

Dövlət dilinin adı ilə bağlı müzakirələrde ölkə rəhbəri bu məsələyə xalqın, ölkənin gələcəyi üçün taleyülükər məsələ kimi baxır və onun düzgün həllini ölkənin hər bir vətəndaş üçün şərəf sayırı.

Heydər Əliyev bütün iclaslarda çıxış edənləri diqqətlə dinləyir, məsələnin elmi, siyasi, mənəvi, tarixi problemlərini ele iclasın gedisindəcə üzə çıxarıır və hərtərəfli müzakirəsini təşkil edirdi.

Filologiya elmləri doktoru, professor Nizami Xudiyev "Heydər Əliyevin dil siyasetinin uğurları" adlı məqaləsində yazır ki, Azərbaycan milli mədəniyyətinin, milli dilinin inkişafına qayğı göstərməsində Dahi Heydər Əliyevin rolü əvəzsizdir. "Azərbaycan KP MK-nin 1969-cu il iyul plenarunda respublikanın, rəhbəri seçilən Heydər Əliyevin gündəlik fealiyyətində, ümummilli siyasi xəttində Azərbaycan dilinə qayğı mühüm yer tuturdu. Heydər Əliyev dünəyaya gəldiyi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin,
milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin
tablığı" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

torpağı, ana dilinə, xalq danışq dili-nin inceliklərinə, özünəməxsus müləyimliyinə, səmimiyyətinə, eyni za-manda, sərt məntiqinə məhəbbətlə böyümüş bir azərbaycanlı kimi həmin dilin daşılığı psixoloji gücü və mənəvi enerjini mənimsəmişdi. Rus dilini nə qədər gözəl öyrənib, həmin dilde ölkənin tanılmış ictimai-siyasi xadimlərinin belə qıtbə etdikləri bir sa-viyədə danişsa, nitqlər söyləsə, məruzələr etse də, doğma Azərbaycan dilinin cazibəsindən heç zaman qop-mamışdı.

1970-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin 50 illiyi mənasibətilə keçirilən tentənəli toplantıda Azərbaycan dilində çıxış edən Heydər Əliyev ince siyasetlə respublikanın elmi və ədəbi ictimaiyyətinin, bütöv ziyanlılar çıxış etdilər. O, bütün natiqlərə sərbestlik vermİŞ və tam demokratik şərait yaratmışdı. "Kitabi-Dədə Qorqud" dəstənlərini ittihəm edən, "kimin arvadı rusdur, onun işi dürüstdür" tipli qondarma, gülunc zərb-məsələlər ya ratmaqla ruslaşdırma siyasetinə sosial dayaqlar axtaran əvvəlki manqurt rəhbərlərdən fərqli olaraq, Heydər Əliyev ümum respublika tədbirlərində azərbaycanca danişmadan çekin-mədi, cəsəretli və qeyrətli şəxsi nümunəsi ile milyonlarla ələzəzə təkan verdi. Əslində, 30-cu illerde Azərbaycanda qadağan edilən, arzuolunmaz "qara sahə" adlandırılan türkologiya 70-ci illərdə esaslı inkişaf dövrüne qədəm qoydu. Əsrin əvvələrində olduğu kimi, Bakı yenidən dunya türkologiya elminin mərkəzine çevrildi. Heydər Əliyev bunu sonralar yüksək qiymətləndirərək deyəcəkdi: "Azərbaycanda türkologiya da çox inkişaf edibdir... Təsadüfi deyildir ki, Sovet İttifaqında buraxılan yeganə "Türkologiya" jurnalı Azərbaycanda nəşr edildi."

70-ci illərdən etibarən Azərbaycanın müxtəlif ali məktəblərində "Ana dili və ədəbiyyat" ixtisası üzrə tələbə qəbulunun həcmi artırıldı; qəbulda ana dilində yazılı imtahan en müxtəlif ixtisaslar üzrə məcburi hesab edildi. Təessüf ki, o vaxt Azərbaycan rəhbərinin "millətçi mövqeyi barədə" Moskvaya "donos" yazan ziyanlılar da vardi. Bəzi elm, ədəbiyyat və mədəniyyət xadimləri isə hadisələrin axarından qırqda, gözləmə mövqeyində da yanmağı üstün tuturdular. Məhz buna görə, 70-ci illərin ikinci yarısında

Vahid ÖMƏROV,
falsəfə üzrə falsəfə doktoru

*Sağlamlığı qorumaq üçün gündə
10 min addım atın...*

Avstraliyalı elm adamlarının fikrincə, hərəkətsizlik sadəcə bədən deyil, ruh sağlamlığına da təsir edə bilər. Uzun müddət eyni vəziyyətdə qalmagın həyecan və narahatlıq hisslerine səbəb ola biləcəyi qeyd edilib. Avstraliyanın Deakin Universitetindən olan elm adamlarının araşdırması hərəkətsizliyin sadəcə bədən deyil, ruh sağlamlığına da təsir edə biləcəyini göstərib. Alimlər hərəkətsizlik və narahatlıq hallarını nəzərdə tutan, ümumilikde 13 min 470 insanın qatıldığı 9 araşdırmanın neticələrini dəyərləndirib. Alimlər saatlarla televizor və ya kompyuter ekranı qarşısında oturmanın yuxarı pozğunluqlarına yol açaraq metabolizme də mənfi təsir göstərdiyini qeyd edib. Onlar həmçinin "tənbəlliyyin" cəmiyyət arasına qarışmağın qarşısını aldıgi və həyecan kimi psixi pozğunluqlara zəmin hazırlaya biləcəyi qənaətinə gəlib. Alimlər hərəkətsiz qalınan müddət nə qədər uzun olarsa, həyecan hissini də bir o qədər artdığını vurğulayıb.

Araşdırmanın neticələri "BMC Public Health" jurnalında dərc olunub. Daha əvvəl aparılan araşdırmalar hərəkətsizliyin diabet, köklük kimi bir çox xroniki xəstəliyə getirib çıxardığını ortya qoymuşdu. Amerikalı elm adamlarının bir araşdırması da 3 saatlıq zaman zərində hər saat 5 dəqiqə gəzməyin qan dövranı və təzyiqə müsbət yəndə təsir etdiyini göstərmişdi.

Dünya Səhiyyə Təşəllati (DST) formada qalmaq və sağlamlığı qorumaq üçün gündə 10 min addım atılmasını tövsiyə edir.

Araşdırmalara görə, müntəzəm idmanla məşğul olmaq dəş xərçəngi riskini 39 faiz, bağırsaq xərçəngi riskini 26 faiz, diabet riskini 34 faiz azaldır. DST-nin yayılmışlığı Fiziki Aktivlik Hesabatına əsasən, hərəkətsiz yaşam yüksək təzyiq, sıqaret və diabetdən sonra ölümə yol açan 4-cü amildir.

Kompiuter oyunları Alzheimer xəstəliyi yarada bılır

Kompiuter oyunlarının Alzheimer xəstəliyi riskini artırıbiləcəyi müəyyən olunub. Kanadada yerləşən Montreal Universitetindən elm adamları kompiuter oyunu azarkeşlərinin ekrana diqqətlərini topladıqları zaman beyindəki hipokampus bölgəsində boz maddenin azalmasında rol oynayan "caudate nucleus" sahəsindən həddindən artıq istifadə etdiyini qeyd edib. Alimlər beynin hipokampus bölgəsində boz maddenin azalması və bu bölgənin kiçilməsinin Alzheimer başda olmaqla bir çox nevroloji və psixioloji xəstəliklərə zəmin yaratdığını diqqət çəkib. Ağac və dağların olduğu ekranda bəzi obyektlərin təpilmasına yönəlmış oyunlar oynanan zaman iştirakçıların beyni görüntüləri və göz hərəkətləri araşdırılıb. Araşdırma əsnasında oyun azarkeşlərinin obyektləri axtaran zaman "caudate nucleus" sahəsini əvvəller kompiuter oynamayanlardan 2 dəfə artıq istifadə etdiyi müşahidə olunub. Beyindəki "mükafat sistemi" olan "caudate nucleus"un narkotik və alkoqol asılılığı ilə de əlaqəli olduğunu vurğulayan elm adamları bu sahə nə qədər çox istifadə olunarsa, Alzheimer kimi nevroloji xəstəliklərə tutulma riskinin də bir o qədər artdığını nəzərə çatdırıb.

TƏBRİK

Bu gün Dərgahova Solmaz Eldar qızının 15 yaşı tamam olur. Sevinci və gözəl payız günündə anadan olmuş Solmazı ad günü münasibətələ atlasi, anası, dayısı, əmisi və bibisi ürəkdən təbrük edir. Ona uzun ömr, can sağlığı, həyatda xoşbəxt günlər arzulayırlar. Orta məktəbi müvvəfəqiyyətlə bitirdikdən sonra, ali məktəbə qəbul olunmasını arzulayırlar.

ELAN

ADPU-nun Filologiya fakültəsinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi ixtisası üzrə təhsil alan 203-cü qrupun II kurs tələbəsi Mehdiyeva Gülşəd Sərvər qızına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Tarixin tədrisi və metodologiyası ixtisası üzrə II tədris ilinin magistri Əhmədova Aytekin Şəkiq qızının adına verilmiş magistr biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev
Baş redaktorun müavinləri:
Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.
Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov
Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

Ses

Son sahifə

7 noyabr

Gələn il keçiriləcək Formula-1 Azərbaycan Qran-Prisinin bilet satışına start verilib

Gələn il keçiriləcək Formula-1 Azərbaycan Qran-Prisi üçün bilet satışına noyabrın 6-da start verilib. AZERTAC xəbər verir ki, satışa başlandıqdan sonra ilk iki ay ərzində biletlər endirimli qiymətlərə teklif olunacaq. BŞH-nin marketing və kommunikasiya şöbəsinin rəhbəri Nigar Arpadarai yeni mövsümde yerli tamaşaçılar üçün xüsusi endirimlərin olacağını bildirib: "Hər il əvvəlki ilə müqayisədə daha çox yerli azarkeşin bilet alaraq yarışın bütün sessiyalarında, həmçinin əyləncə proqramlarında, xüsusən də dünya ulduzlarının iştirakı ilə təşkil olunacaq möhtəşəm konsertlərdə böyük coşqu ilə iştirak etməsi bizi çox sevindirir. Biz növbəti il yarışa daha çox yerli tamaşaçı cəlb etmək üçün müxtəlif endirimlər teklif edəcəyik. Bununla bağlı ilk satış kampaniyamız noyabrın 6-da başlayacaq. İnanıraq ki, növbəti yarışda rekord göstəricidə tamaşaçının iştirakına nail olacaq". 2018-ci il Formula-1 Azərbaycan Qran-Prisini izləmək istəyən tamaşaçılara trekin müxtəlif yerlərində yarışı izləməyə imkan verən və 30 min yerlik tutumu olan tribuna və ayaqüstü zonalar teklif edilir.

Taekvandoçularımız Avropa birinciliyini 1 qızıl və 1 bürünc medalla başa vurub

Avrupa Taekvando Birliyinin təşkilatçılığı ilə Kiprin Larnaka şəhərində keçirilən gənclər arasında qızı birinciliyi başa çatıb. 700-dən çox taekvandoçunun qatıldığı yarışda gənclərdən ibarət milli komandamız uğurla çıxış edərək aktivinə 1 qızıl və 1 bürünc medal yazdırıb.

Baş məşqçi Məmməd Abdullayevin və böyük məşqçi Zahid Məmmədovun yetirmələrindən Behruz Quluzadə (45 kq) qızıl, Cavad Ağayev (63 kq) isə bürünc medala sahib olublar. Azərbaycan Taekvando Federasiyasının vitse-prezidenti Niyaməddin Paşayevin rəhbərliyi ilə qızı birinciliyində iştirak edən komandamız noyabrın 7-də Vətənə qayıdacaq.

Stolüstü tennisimiz Gənclərin Olimpiya Oyunlarına ilk lisenziyanı qazanıb

Stolüstü tennisimiz 2018-ci ildə keçiriləcək Gənclərin Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanıb. Bu, Azərbaycan stolüstü tennisinin tarixində ilk lisenziyadır. Azərbaycan Stolüstü Tennis Federasiyasının məlumatında deyilir ki, lisenziya noyabrın 3-5-də Xorvatiyanın Split şəhərində keçirilən Gənclərin Olimpiya Oyunlarının Avropa təsnifat turnirində qazanılıb. İlk lisenziyanı millimizin aktivinə qız tennisimiz yazdırıb. Gənclərin Olimpiya Oyunları 2018-ci ilin oktyabrında Argentinanın paytaxtı Buenos-Ayresde keçiriləcək.

İlk dəfə 2010-cu ildə Singapurda təşkil olunan Gənclərin Olimpiya Oyunları 2012-ci ildə Avstriyada, 2014-cü ildə Çində, ötən il Norveçdə keçirilib. 2020-ci ildə isə Oyunlara İsviçrə ev sahibliyi edəcək.

"Fənərbaxça"nın daha bir futbolcusu zədələnib

Türkiyə Superliqasında son 3 turda qəlebə qazana bilməyən "Fənərbaxça" daha bir pis xəbər alıb. SIA-nın məlumatına görə, Maurisio Isla və Matye Valbuena-dan sonra Vincent Yanssen də zədələnərək sıradan çıxıb. O, Hollandiya millisinin Şotlandiya (9 noyabr) və Ruminiya (14 noyabr) ilə oyunlarına dəvət almışdı. Amma dizində problem yasayan hücumçu Uesli Hödt və Mişel Vormla birlikdə millinin düşərgəsində göndərilib. Bu mövsüm "Fənərbaxça"da 8 çempionat oyununa çıxan Yanssen 2 qol vurub.

